

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU **MIASTA ZABRZE**

Strategia Rozwoju Miasta Zabrze została przyjęta uchwałą Nr XIII/166/99 Rady Miejskiej w Zabrzu w dniu 13 września 1999 r.. Strategia Rozwoju Miasta wyznacza sześć kierunków rozwoju i podstawowych celów strategicznych rozwoju miasta:

- Wspieranie powstawania i rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.
- Zabrze ośrodkiem różnych form budownictwa mieszkaniowego i nowoczesnych technologii budowlanych.
- Kształtowanie nowego wizerunku miasta.
- Zabrze jako centrum kultury.
- Zabrze jako centrum opieki medycznej.
- Zabrze jako centrum nauki.

Poniżej prezentowane są działania podejmowane przez poszczególne wydziały Urzędu Miejskiego w Zabrzu w zakresie realizacji postanowień strategii.

***Materiały zebrane i opracowane przez Wydział Strategii, Rozwoju Miasta
i Integracji Europejskiej - 12.02.2007r.***

KIERUNEK ROZWOJU – WSPIERANIE POWSTAWANIA I ROZWOJU MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW – P

Program P1: Stworzenie systemu prawno-doradczego dla inwestorów.

Cel: Dostarczenie przedsiębiorcom wszechstronnej informacji o warunkach prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Zabrze.

P.1.1. Utworzenie w Urzędzie Miejskim punktu informacyjnego dla inwestorów i przedsiębiorców.

Na mocy porozumienia o współpracy zawartego w dniu 2 stycznia 2002 r. pomiędzy Zarządem Miasta Zabrze a Centrum Informacji Gospodarczej z Rudy Śląskiej od 3 stycznia 2002 r. do 30 marca 2004r. na terenie Urzędu Miejskiego w Zabrzu działał Punkt Informacyjny.

Z informacji przekazanych przez konsultantów PKD wynika, że przez cały okres funkcjonowania Punktu w Urzędzie Miejskim:

- z usług doradczych skorzystało 486 osób fizycznych, zarówno starterów jak i osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą oraz 82 przedstawicieli spółek prawa handlowego,
- w w/w grupie przeważającą część stanowią przedsiębiorstwa zatrudniające od 1 do 50 osób, których przychód netto za poprzedni rok obrotowy zawierający się w przedziale 0 – 1 mln EURO.

Na dzień dzisiejszy informacji dla MSP udzielają pracownicy Wydziału Strategii, Rozwoju Miasta i Integracji Europejskiej a są to m.in. informacje dotyczące:

- możliwości wsparcia finansowego, doradczego, informacyjnego oferowanego m. in. przez takie instytucje jak: Górnośląska Agencja Przekształceń Przedsiębiorstw, Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego, Główny Instytut Górnictwa, Centrum Doradztwa i usług dla MŚP itd.
- programów pomocowych Unii Europejskiej,
- adresy instytucji zajmujących się: dostarczaniem informacji o funkcjonowaniu przedsiębiorstw na rynkach europejskich, poręczeniami, kojarzeniem przedsiębiorstw, transferem technologii itp.
- możliwości uzyskania wsparcia oferowanego przez Powiatowy Urząd Pracy,
- w miarę możliwości udziela się odpowiedzi na każde zgłaszane zapytanie dotyczące sektora MŚP.

12 czerwca 2006 roku w siedzibie Cechu Rzemieślników Małej i Średniej Przedsiębiorczości oraz Pracodawców rozpoczął działalność Punkt Konsultacyjny prowadzony przez Ośrodek Kształcenia Samorządu Terytorialnego im. W. Pańki Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej. W punkcie tym przedsiębiorcy mogą uzyskać bezpłatne informacje dotyczące wielu kwestii związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, takich jak m.in.: uzyskiwanie dodatkowych źródeł dofinansowania (fundusze Unii Europejskiej, fundusze pożyczkowe), marketing w firmie, pisanie planu biznesu czy kwestie prawne i finansowe w przedsiębiorstwie. W punkcie tym przedsiębiorcy mogą uzyskać bezpłatne informacje związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Punkt powstał we współpracy z Wydziałem Strategii, Rozwoju Miasta i Integracji Europejskiej.

P.1.2. Wydanie Zabrzeńskiego Vademecum Przedsiębiorcy.

Z początkiem kwietnia 2002 r. została wydana broszura pt.: „Mały przewodnik po programach i funduszach wspierających rozwój małych i średnich przedsiębiorstw” opracowana przez Wydział Strategii, Rozwoju Gospodarczego i Rynku Pracy.

Obecnie rolę przewodnika dla przedsiębiorców pełni „Miejski Informator dla Przedsiębiorców”.

Ze względu na częste zmiany w dziedzinie funduszy strukturalnych dla MSP, nie zdecydowano się na wydanie tego przewodnika w wersji papierowej, lecz jest on stale uaktualniany przez pracowników Wydziału Strategii, Rozwoju Miasta i Integracji Europejskiej. Wersja elektroniczna przewodnika znajduje się na stronach internetowych Urzędu Miejskiego w zakładce „Dla przedsiębiorców”.

P.1.3. Stworzenie specjalnej strony internetowej zawierającej kompleksowe informacje dla inwestorów.

Od 1997 roku działa oficjalna strona miejska¹ na której potencjalny inwestor może znaleźć m.in.:

- ofertę inwestycyjną, a tu: przedmiot oferty, infrastrukturę techniczną, dane właściciela, formę zbycia praw, kontakt itp.
- informację dotyczącą przetargów oraz niezbędne formularze,
- kontakt z wszystkimi wydziałami UM,
- ponadto szereg innych informacji można znaleźć na stronie Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami².

P.1.4. Powołanie Centrum Informacji i Doradztwa Inwestycyjnego (Centrum Biznesu) w formie spółki prawa handlowego świadczącego usługi na rzecz inwestorów lokalnych i zewnętrznych.

Projekt nie jest realizowany.

P.1.5. Utworzenie Gminnej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości oraz Centrum Szkoleń dla osób prowadzących działalność gospodarczą.

Projekt nie jest realizowany.

P.1.6. Rozszerzenie w Zabrzu sieci oddziałów banków.

W chwili obecnej istnieje pełny dostęp do wszystkich usług bankowych.

Program P2: Stworzenie warunków rozwoju i stabilnego funkcjonowania małych i średnich firm.

Cel: Stworzenie małym i średnim firmom stabilnych warunków dla prowadzonej działalności i rozwoju.

P.2.1. Opracowanie i wdrożenie zasad długoterminowych dzierżaw i sprzedaży gminnych lokali użytkowych.

Reguluje to Uchwała Rady Miejskiej z dn. 19.01.1998 nr XLV/524/98 oraz uchwały Rady Miejskiej z dn. 18.09.2000 r. nr XXIV/379/2000 oraz zarządzenie Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 17.12.2003 r. nr ZNGL/GG/770/03.

Uchwały oraz zarządzenia Prezydenta umożliwiają nabywanie przez najemców lokali użytkowych w budynkach stanowiących własność Gminy Miejskiej Zabrze, a ponadto zapłata za ich nabycie może być rozłożona na raty. Zarządzenia Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 06.01.2004 r. nr 5/GG/2004 daje możliwość odliczenia od ceny nabycia nakładów koniecznych poniesionych przez najemców na remonty lokali do wysokości 20% wartości lokali.

¹ www.um.zabrze.pl

² <http://gis.um.zabrze.pl>

W roku 2003 sprzedano: - 37 lokali użytkowych
- 5 obiektów

W roku 2004 sprzedano: 82 lokale użytkowe

W roku 2005 sprzedano: 56 lokali użytkowych

W roku 2006 sprzedano: 24 lokale użytkowe.

P.2.2. Stworzenie warunków aktywnego udziału firm zabrzańskich w realizacji zadań i inwestycji gminnych.

Projekt nie jest realizowany ze względu na uwarunkowania prawne, które uniemożliwiają stosowanie preferencji lokalnych przy przetargach.

P.2.3. Stworzenie systemu więzi kooperacyjnych między zabrzańskimi firmami.

Kooperacja między zabrzańskimi firmami jest realizowana na bazie dostępu do informacji o Zamówieniach Publicznych w tym przedsięwzięć inwestycyjnych. Dokładnie reguluje to Ustawa Prawo Zamówień Publicznych.

Kluczową rolą jest integracja samorządu gospodarczego.

Wydział Strategii, Rozwoju Miasta i Integracji Europejskiej organizuje szkolenia dla MSP, które niewątpliwie służą nawiązywaniu i umacnianiu powiązań wewnątrz sektora zabrzańskich małych i średnich przedsiębiorstw.

W 2004 roku zorganizowano 4 szkolenia.

W 2005 roku zorganizowano 8 szkoleń.

W 2006 roku zorganizowano 4 szkolenia.

W 2007 roku jak dotąd odbyło się jedno szkolenie.

Podobną, informacyjną i integracyjną rolę odgrywają Targi Pracy i Przedsiębiorczości odbywające się co roku, od 2002 roku (współorganizowane z Powiatowym Urzędem Pracy) oraz Zabrzańska Konferencja Gospodarcza, która odbyła się we wrześniu 2005 roku (współorganizowana z organizacjami przedsiębiorców).

P.2.4. Stworzenie systemu poręczeń gwarancyjnych dla inwestorów z preferowanych dziedzin aktywności gospodarczej.

Począwszy od 2002 roku Gmina Miejska Zabrze udziela poręczeń kredytów oraz pożyczek ze źródeł pozabankowych małym i średnim przedsiębiorcom.

Ogólne zasady obowiązujące przy udzieleniu poręczenia to:

- o poręczenie może się ubiegać mały lub średni przedsiębiorca z działający na terenie miasta Zabrze,
- przedsiębiorca zostaje zobligowany do utrzymania stanu zatrudnienia,
- jednostkowe poręczenie nie może być większe niż 50.000,00 PLN na jedno miejsce pracy oraz nie może przekroczyć 500.000,00 PLN,
- poręczenie nie może być wyższe niż 60% wartości poręczanego kredytu lub pożyczki.

Od początku Gmina Miejska Zabrze udzieliła 7 poręczeń na łączną kwotę 319.000,00 zł. Wartość poręczonych kredytów i pożyczek wyniosła 545.000,00 zł.

P.2.5. Utworzenie Komunalnej Kasy Oszczędności.

Projekt nie jest realizowany ze wzgl. na uwarunkowania prawne działalności jst.

Program P3: Stworzenie płaszczyzn stałej współpracy pomiędzy podmiotami gospodarczymi a władzami miasta.

Cel: Kompletnie w stosunku do oczekiwań wypełnianie przez władze miejskie zadań nakierowanych na wspieranie sektora MŚP.

P.3.1. Wypracowanie i wdrożenie modelu wymiany informacji i konsultacji programów gospodarczych i rozwojowych.

Projekt jest realizowany poprzez wydanie broszury informacyjnej dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw znajdującej się na stronie Urzędu Miejskiego – www.um.zabrze.pl.

Wymiana informacji jest również realizowana poprzez konsultacje, szkolenia i seminaria organizowane przez pracowników Wydziału Strategii, Rozwoju Miasta i Integracji Europejskiej.

P.3.2. Powołanie Klubu Liderów.

Projekt nie jest realizowany.

P.3.3. Zapewnienie prowadzenia spójnej polityki gospodarczej poprzez powołanie przez władze miasta osoby odpowiedzialnej za jej realizację.

W ramach projektu prowadzenia spójnej polityki gospodarczej Prezydent Miasta Zabrze powołał Pełnomocnika ds. Inwestycji Kompleksowych. Ma to na celu skoordynowanie największych inwestycji w Gminie w tym m.in. budowy DTŚ, Terminalu Poczty Polskiej.

P.3.4. Prowadzenie promocji i reklamy firm zabrzańskich w powiązaniu z promocją miasta.

Projekt nie jest realizowany, ze względu na brak możliwości umieszczania komercyjnych reklam na stronie internetowej miasta.

P.3.5. Tworzenie wspólnych projektów z udziałem gminy i kapitału prywatnego dla wykorzystania funduszy pomocowych.

Jak dotąd nie przeprowadzono projektów opartych na zasadzie partnerstwa publiczno – prywatnego. Trwają konsultacje dotyczące zapisów ustawy oraz rozporządzeń wykonawczych i ich konsekwencji (m.in. poprzez dyskusje na spotkaniach, informowanie przedsiębiorców).

P.3.6. Przygotowanie programu przedsięwzięć gminno – prywatnych.

Temat jest analizowany.

Program P4: Efektywne wykorzystanie na cele gospodarcze i społeczne obiektów i terenów zwalnianych w wyniku restrukturyzacji przemysłu ciężkiego.

Cel: Efektywne wykorzystanie zwalnianych obiektów i terenów dla sektora MŚP.

P.4.1. Stworzenie programu aktywizacji gospodarczej Zabrze jako gminy górniczej.

Realizując wieloletnią Strategię Rozwoju Miasta Zabrze uchwaloną przez Radę Miejską 13 września 1999 r. oraz perspektywiczną politykę przestrzenną określoną w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Zabrze uchwalonym

przez Radę Miejską 22 listopada 1999 r. przygotowano Zarządowi Miasta Zabrze aplikacyjny Program Aktywizacji Gospodarczej Gminy Górniczej Miasta Zabrze został przyjęty uchwałą nr XVI/232/99 Rady Miejskiej z dnia 13 grudnia 1999 r.

P.4.2. Współpraca Gminy ze Spółkami Węglowymi w zakresie zagospodarowania majątku likwidowanych kopalń dla wspierania powstawania nowych miejsc pracy.

Płaszczyzna na jakiej opiera się współpraca pomiędzy Gminą Miejską Zabrze - Wydziałem Gospodarki Gruntami a Spółkami Węglowymi stanowi głównie art. 66 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 137, poz. 926, z późniejszymi zmianami).

Spółki Węgłowe, w szczególności Bytomska Spółka Restrukturyzacji Kopalń Sp. z o.o. z siedzibą w Bytomiu przy ulicy Strzelców Bytomskich 207 oraz Kompania Węglowa S.A. z siedzibą w Katowicach przy ulicy Powstańców Śląskich 30, działając w trybie art. 66 ustawy Ordynacja podatkowa zwracają się z wnioskami do Prezydenta Miasta Zabrze oferując przeniesienie na rzecz tut. Gminy prawo użytkowania wieczystego gruntów – jeżeli teren jest zabudowany wraz z prawem własności budynków stanowiących odrębną od gruntu nieruchomość – oraz posiadane prawa majątkowe do innych rzeczy (nie będących nieruchomościami) np. sieci wodnych, kanalizacyjnych, w zamian za zaległości podatkowe z tytułu podatków należnych do budżetu Gminy Zabrze. Po wnikliwym rozpatrzeniu złożonych przez Spółki Węgłowe wniosków i uznaniu, że istnieją możliwości wykorzystania oferowanych nieruchomości na cele inwestycyjne, względnie inne służące dobru lokalnej społeczności, Wydział Gospodarki Gruntami prowadzi postępowanie zmierzające do nabycia na rzecz Gminy Zabrze określonych praw majątkowych.

Współpraca Gminy Miejskiej Zabrze ze Spółkami Węglowymi w przedstawionym powyżej zakresie, nie wiąże się bezpośrednio z tworzeniem nowych miejsc pracy. Jakkolwiek są wyjątki. Nabycie w niedalekiej przyszłości, w drodze zrzeczenia się przez Kompanię Węglową S.A. na rzecz tut. Gminy własności rzeczy i praw majątkowych związanych z Kopalnią Doświadczalną Węgla Kamiennego M-300 – transakcja dokona się na podstawie art. 32 ustawy o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003-2006 – będzie wiązało się utworzeniem kilkudziesięciu miejsc pracy, w powołanym na bazie KDWK M-300 Skansenie Górnictwa Podziemnego „Guido” w Zabrzu.

Spółki Węgłowe zainteresowane są współpracą głównie w zakresie prowadzącym do pomniejszenia ich zobowiązań podatkowych należnych do budżetu Gminy.

Kompania Węglowa wystąpiła do Gminy Zabrze z propozycją wspólnej promocji terenów inwestycyjnych Miasta oraz Kompanii. Na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Zabrzu ma pojawić się link do ofert inwestycyjnych Kompanii Węglowej zlokalizowanych w Zabrzu, co poszerzy potencjał inwestycyjny Gminy. W ramach promocji terenów inwestycyjnych Kompanii Węglowej możliwe będzie równoczesne promowanie terenów należących do Gminy Zabrze.

P.4.3. Stworzenie projektów dla wykorzystania możliwości uzyskiwania preferencyjnych kredytów wynikających ze statusu Zabrza jako gminy górniczej.

Projekt nie jest realizowany. Służby finansowe Urzędu Miejskiego w Zabrzu przeprowadziły rozpoznanie z którego wynika iż kredyty okresowe i krótkoterminowe z Banku Gospodarstwa Krajowego ze względu na krótką spłatę kredytu i oprocentowania są mniej korzystne niż dotychczas uzyskiwane przez Gminę kredyty długoterminowe np. kredyt z NFOŚiGW.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 9 kwietnia 2004r. Dziennik Ustaw Nr 84 poz. 778 Bank Gospodarstwa Krajowego.

P.4.4. Uczestnictwo gminy przy pozyskiwaniu inwestorów dla obiektów poprzemysłowych.

W ramach współpracy z koncernem Preiss-Daimler został podpisany list intencyjny w dniu 26.04.2004 dot. rewitalizacji terenów poprzemysłowych na obszarze Gminy Miejskiej Zabrze, a w szczególności terenów zdegradowanych w wyniku działalności przemysłowej i długotrwałego nie użytkowania oraz przystosowania ich do zagospodarowania zgodnie z planami zagospodarowania przestrzennego Gminy Zabrze.

W ramach programu rewitalizacji przewiduje się zrekultywowanie terenów poprzemysłowych i przystosowanie ich do prowadzenia działalności gospodarczej dla MSP. Tereny te zostaną wyposażone w niezbędne uzbrojenie i infrastrukturę techniczną.

Koncern Preiss-Daimler przeprowadził podobną operację w miejscowości Bitterfeld w Niemczech, gdzie zrewitalizowano 1000 ha. Po procesie rewitalizacji udało się utworzyć 10 000 nowych miejsc pracy na tych terenach.

Po zakończeniu procesu rewitalizacji możliwe będzie łatwiejsze pozyskiwanie inwestorów dla zrewitalizowanych terenów poprzemysłowych.

Prezydent Miasta Zabrze wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej przejmuje w ramach ordynacji podatkowej nieruchomości zadłużonych przedsiębiorstw państwowych. Nieruchomości te w projekcie opracowywanego planu zagospodarowania przestrzennego są przeznaczone pod działalność przemysłową. Ogólnie zostało przyjętych w tym trybie 111 ha 9713 m². Po zatwierdzeniu planu zagospodarowania przestrzennego zostanie przygotowany katalog nieruchomości.

P.4.5. Stworzenie systemu preferencji w podatkach lokalnych dla inwestorów adaptujących obiekty poprzemysłowe tworzących nowe miejsca pracy.

Projekt jest realizowany na podstawie podjętych Uchwał Rady Miejskiej w Zabrzu

- Uchwała Nr XIX/171/03 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 12.12.2003 r. w sprawie określenia zwolnień od podatku na terenie miasta Zabrze na rok 2004, w odniesieniu do zagospodarowanych nieruchomości poprzemysłowych.
- Uchwała Nr XIX/172/03 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 12.12.2003 r. w sprawie określenia zwolnień z podatku od nieruchomości, nieruchomości zabrzańskich, położonych na obszarze Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.
- Uchwała Nr XIX/173/03 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 12.12.2003 r. w sprawie określenia zwolnień z podatku od nieruchomości, nieruchomości zabrzańskich, położonych na obszarze części jednostki strukturalnej im. Mikołaja Kopernika.

Powyższe uchwały były ponawiane w latach 2004, 2005 i 2006.

- Uchwała Nr LIX/752/06 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 16.10.2006 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją na terenie gminy Zabrze.

P.4.6. Stworzenie programu szkoleń i przekwalifikowań dla preferowanych kierunków rozwojowych.

Projekt jest realizowany w ramach Powiatowego Urzędu Pracy w Zabrzu.

Powiatowy Urząd Pracy inicjuje szkolenia bezrobotnych w celu zwiększenia ich szans na uzyskanie pracy, podwyższenie dotychczasowych kwalifikacji zawodowych lub zwiększenia aktywności zawodowej, a w szczególności w razie:

- braku kwalifikacji zawodowych,
- konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji zawodowych w związku z brakiem odpowiedniego zatrudnienia,
- utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczasowym zawodzie,
- braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Istnieje również możliwość skierowania na wskazane przez bezrobotnego szkolenie, jeżeli uprawdopodobni on, że szkolenie to zapewni uzyskanie pracy, a także spełniony jest przynajmniej jeden z wyżej wymienionych warunków, a koszt tego szkolenia nie przekroczy dwukrotnie przeciętnego wynagrodzenia.

Potrzeby w zakresie szkolenia bezrobotnych opracowuje się na podstawie:

- danych statystycznych dotyczących stanu bezrobocia z uwzględnieniem struktury zawodowej bezrobotnych,
- analizy struktury zawodowej bezrobotnych w kontekście wymagań kwalifikacyjnych aktualnych stanowisk pracy,
- wykazu ofert pracy skierowanych do urzędów pracy,
- rozpoznania potrzeb szkoleniowych bezrobotnych,
- analizy ofert pracy zamieszczanych w lokalnej prasie,
- wyników badań rynku pracy z uwzględnieniem zapotrzebowania na określone zawody i specjalności,
- analiza efektywności dotychczas prowadzonego szkolenia.

Przy identyfikacji potrzeb szkoleniowych urząd pracy najczęściej opiera się na analizie pozyskiwanych ofert pracy. Badana jest częstotliwość ofert w poszczególnych zawodach, wymogi stawiane przez pracodawców i analizowane są przyczyny ewentualnych trudności związanych z ich realizacją.

W 2004 roku zaplanowano następujące rodzaje szkoleń:

1. hurtownik (kierowca wózków jezdniowych z napędem silnikowym oraz wymianą butli gazowych z egzaminem UDT)- 60 osób
2. handlowiec-sprzedawca- 60 osób
3. kucharz- garmażer z obsługą kas fiskalnych 60 osób
4. kierowca wózków jezdniowych z napędem silnikowym oraz wymianą butli gazowych z egzaminem UDT- 100 osób
5. operator sprzętu ciężkiego (koparki, ładowarki, spycharki, koparko- ładowarki lub walca drogowego)- 100 osób
6. kasjer walutowo- złotowy z obsługą komputera i kas fiskalnych- 20 osób
7. obsługa komputera i kasy fiskalnej- 50 osób
8. obsługa kas fiskalnych- ok. 70 osób
9. spawanie podstawowe i ponadpodstawowe (elektryczne, gazowe, w osłonie CO₂ lub w osłonie argonu)- ok. 150 osób
10. rachunkowość- księgowość wspomagana komputerem I i II stopnia- 20 osób
11. pracownik administracyjno- biurowy- 40 osób
12. asystent menedżera- 40 osób
13. specjalista kadrowo- płacowy- 20 osób
14. krój i szycie I i II stopnia- ok. 20 osób
15. administrator systemu LINUX- 12 osób

16. kosmetyczka- ok. 20 osób
17. masaż ogólny- 10 osób
18. serwis komputerowy- 5 osób
19. artystyczne układanie roślin z obsługą kas fiskalnych- ok. 40 osób
20. opiekunka osób starszych i dzieci- ok. 40 osób
21. kosztorysowanie komputerowe- 12 osób
22. projektowanie komputerowe AutoCAD- 10 osób
23. grafika komputerowa+ tworzenie stron www- 24 osób
24. Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych (ECDL)- 24 osób
25. kursy budowlane (np. murarz, tynkarz, malarz budowlany, płytkarz, montaż płyt kartonowo- gipsowych, dekarz- blacharz)- 50 osób
26. palacz centralnego ogrzewania na paliwa stałe, ciekłe i gazowe- 15 osób
27. przewóz towarów niebezpiecznych- 15 osób
28. montaż i eksploatacja instalacji urządzeń gazowych- ok. 30 osób
29. montaż i eksploatacja instalacji urządzeń energetycznych- ok. 40 osób
30. pomiary elektryczne- 10 osób

Obszary zawodowe szkoleń w 2005 r.

	osoby, które ukończyły szkolenie	osoby, które znalazły pracę po szkoleniu
Ogółem osoby szkolone	1808	429
Sztuka, kultura, rzemiosło artystyczne	61	2
Języki obce	1	0
Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	242	38
Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, anal.inwest.	47	11
Zarządzanie i administrowanie	69	50
Prace sekretarskie i biurowe	118	20
Nauki o życiu i nauki przyrodn. (w tym. biol., zool., chem. fizyka)	5	4
Informatyka i wykorzystanie komputerów	308	50
Techn. i handel art. techn. (w tym: przem. metalur. energ. elektr. tel.)	253	72
Architektura i budownictwo	153	43
Opieka społeczna (w tym. op. nad os. niepeł., starszymi, dziećmi, wol.)	60	7
Ochrona własności i osób	14	7
Usługi gastronomiczne	50	4
Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	25	4
Usługi krawieckie, obuwnicze	28	3
Usługi transportowe	216	76
Pozostałe usługi	20	3
Inne obszary szkoleń	138	35

Źródło: PUP, na podstawie Sprawozdania Ministerstwa Gospodarki i Pracy

Obszary zawodowe szkoleń w 2006 r.

	osoby, które ukończyły szkolenie	osoby, które znalazły pracę po szkoleniu
Ogółem osoby szkolone	948	367
Szkolenie nauczycieli i nauka o kształceniu	2	0
Sztuka, kultura, rzemiosło artystyczne	11	3
Języki obce	75	24
Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	77	19
Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, anal.inwest.	31	4
Zarządzanie i administrowanie	82	58
Prace sekretarskie i biurowe	61	17
Nauki o życiu i nauki przyrodn. (w tym. biol., zool., chem. fizyka)	3	0

Informatyka i wykorzystanie komputerów	44	13
Techn. i handel art. techn. (w tym: przem. metalur. energ. elektr. tel.)	110	62
Architektura i budownictwo	13	3
Opieka zdrowotna	8	2
Opieka społeczna (w tym. op. nad os.niepeł.,starszymi,dzieci,wol.)	18	6
Ochrona własności i osób	26	10
Usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja	19	6
Usługi gastronomiczne	56	8
Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	31	7
Usługi transportowe	118	52
Pozostałe usługi	2	1
Inne obszary szkoleń	161	72

Źródło: PUP, na podstawie Sprawozdania Ministerstwa Gospodarki i Pracy

Program P5: Stworzenie na terenie miasta obszaru skupiającego działalność wytwórczą.
Cel: Stworzenie strefy skutecznego wspierania sektora MŚP.

P.5.1. Zabezpieczenie w planie zagospodarowania przestrzennego miasta terenu dla działalności produkcyjnej.

Projekt jest realizowany w ramach planowania przestrzennego miasta i polega na :

- Zmianie miejscowego plany ogólnego zagospodarowania przestrzennego jednostki strukturalnej im. M. Kopernika w Zabrze (przyjęty uchwałą nr XVIII/155/2003 Rady Miejskiej z dn. 10.11.2003 r.)
- Zmianie miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego w zakresie ustaleń dotyczących przebiegu i rozwiązań komunikacyjnych Drogowej Trasy Średnicowej i terenów położonych w Zaborze przyjęty uchwałą nr XIV/119/03 Rady Miejskiej z dn. 07.07.2003 r.)
- Opracowaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Centrum Zabrze- obszar A, B i C (plan Centrum Zabrze- Obszar "A" przyjęty uchwałą nr XXVIII/289/04 Rady Miejskiej z dn. 5.07.2004r.; plan Centrum Zabrze- Obszar "C" przyjęty uchwałą nr XXV/261/04 Rady Miejskiej z d 27.04.2004 r; plan Centrum Zabrze- Obszar "B" w trakcie opracowania)
- Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Grzybowic (osiedle i tereny przemysłu) oraz terenów położonych w północnej części Zabrze (projekty w trakcie opracowania).

We wszystkich z ww. planów przewidziano tereny umożliwiające prowadzenie różnej działalności produkcyjnej lub usługowej.

P.5.2. Przygotowanie planu uzbrojenia w infrastrukturę techniczną nowych terenów przemysłowych.

Projekt ten jest elementem poprzedzającym działania inwestycyjne uzbrojenia terenu w niezbędną infrastrukturę dla zespołów działek lub określonych gruntów. Działania te wynikają z działań wydziałów: Gospodarki Gruntami, Geodezji, Architektury oraz Infrastruktury Komunalnej.

Kompetencje Wydziału IK w tym zakresie ograniczają się do uzgodnień planu.

Aktualnie jest tworzona baza uzbrojenia technicznego w celu pełnej inwentaryzacji.

Ma ona służyć łatwej wymianie informacji o uzbrojeniu terenu dla skutecznego przygotowania oferty inwestycyjnej miasta.

Kompetencji Wydziału Geodezji dotyczą przygotowywania map, wypisów z rejestru gruntów oraz innych materiałów z Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.

P.5.3. Prowadzenie stałej kampanii marketingowej i promocyjnej dla obszarów aktywności gospodarczej.

Projekt jest realizowany poprzez prowadzenie strony internetowej Urzędu Miejskiego www.um.zabrze.pl, wydanie gazetki Raport Ekologia Śląsk 2004- lipiec, Euroregiony – miesięcznik z czerwca 2004, udział w imprezach targowych, przysyłanie materiałów do konsulatów RP za granicą, itp.

W ramach prowadzonej kampanii promocyjnej dla obszarów aktywności gospodarczej przedstawiciele Urzędu Miejskiego brali udział w targach inwestycyjnych we Wrocławiu, Warszawie, Poznaniu i Londynie. Przygotowano również teczki z ofertą terenów inwestycyjnych. Ponadto na stronie internetowej Urzędu Miejskiego stworzono zakładkę poświęconą terenom inwestycyjnym wraz z informacjami dot. gospodarki miasta i warunków działalności gospodarczej w mieście. Zamieszczano również publikacje w prasie z ofertą terenów inwestycyjnych. W styczniu 2007 r. Rada Miejska w Zabrzu podjęła uchwałę o „Wyrażeniu zgody na włączenie do obszaru Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej nieruchomości stanowiących własność Gminy Miejskiej Zabrze, w celu utworzenia „Parku Przemysłowego””. Celem w/w uchwały jest przyciągnięcie nowych inwestorów na teren miasta.

P.5.4. Stworzenie parku technologicznego ze szczególnym uwzględnieniem biotechnologii.

Prowadzone są wstępne rozmowy w tym temacie z Fundacją Rozwoju Kardiochirurgii.

P.5.5. Stworzenie Miejskiej Strefy Aktywności Gospodarczej.

Rada Miejska w Zabrzu, na podstawie Uchwał:

- Nr XLII/601/102 z dnia 04.03.2002 r.,
- Nr XLIX/614/05 z dnia 16.01.2006 r.
- Nr IV/45/07 z dnia 15.01.2007 r.

wyraziła zgodę na objęcie części terenów Miasta Zabrze granicami Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Stworzenie tej strefy pozwala na ściąganie do gminy inwestorów, a co za tym idzie, stwarza szanse na rozwój miasta. Gmina proponuje udzielanie przedsiębiorcom, którzy dokonują inwestycji na terenie zabrzańskiej części KSSE zwolnienia podatku od nieruchomości, na okres co najmniej lat 5. Uchwałą nr IV/45/07 z dnia 15.01.2007 r. Rada Miejska w Zabrzu wyraziła zgodę na objęcie około 158 ha powierzchni terenów gminnych granicami KSSE. Na terenie tym Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna planuje utworzyć „Park Przemysłowy”. Powstanie tego przedsięwzięcia winno w znacznym stopniu przyczynić się do spadku stopy bezrobocia, które w grudniu roku 2006 wynosiło w mieście około 19%.”

Sprzedane nieruchomości położone na terenie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej:

- ul. Pyskowicka, dz. 271/4 o pow. 2 ha 2568 m², KW 25442, nabywca: STILPOL Spółka z o.o. (kapitał włoski - montaż okapów kuchennych) Akt notarialny Rep. A 1111/2006 z dnia 3 lutego 2006 r.

- ul. Pyskowicka, dz. 272/4, 276/5, 278/22 o pow. 2 ha 2557 m², KW 25444, nabywca: BEST POLAND Spółka z o.o. (kapitał włoski - produkcja elementów do montażu okapów kuchennych)
Akt notarialny Rep. A 9467/2005 z dnia 15 grudnia 2005 r.
- ul. Pyskowicka, dz. 315/4, 277/22, 275/5 o pow. 1 ha 1278 m², KW 25445, nabywca: CONVERTRONIK Spółka z o.o. (kapitał niemiecki – elektronika przemysłowa)
Akt notarialny Rep. A 1263/2006 z dnia 13 lutego 2006 r.
- ul. Pyskowicka, dz. 314/4 o pow. 1 ha 2196 m², nabywca: NMC POLSKA Spółka z o.o. (produkcja elementów z tworzyw sztucznych w tym również do budownictwa)
Akt notarialny Rep. A 1478/2006 z dnia 16 lutego 2006 r.
- ul. Pyskowicka, dz. 274/4 o pow. 2 ha 2087 m², KW 25443, nabywca: NMC POLSKA Spółka z o.o. (j.w)
Akt notarialny Rep. A 19101/2006 z dnia 12 grudnia 2006 r.

KIERUNEK ROZWOJU – ZABRZE OŚRODKIEM RÓŻNYCH FORM BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO I NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII BYDOWLANYCH – T

Program T.1: Stworzenie warunków umożliwiających rozwój budownictwa mieszkaniowego.

Cel: Wykreowanie możliwości wzrostu podaży nowych lokali mieszkaniowych.

T.1.1. Opracowanie programu uporządkowania własności infrastruktury technicznej w mieście, szczególnie ciepłowniczej i wodociągowej.

Projekt jest realizowany. Wydział Gospodarki Gruntami Urzędu Miejskiego w Zabrzu uregulował stan prawny nieruchomości Zabrzeńskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w latach 1998-2000 oraz Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w latach 2000-2001.

T.1.2 Opracowanie programu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną, paliwa gazowe i wodę.

Projekt zrealizowany. Rada Miejska w Zabrzu uchwaliła w 2001 r. założenia do planu zaopatrzenia Zabrza w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

T.1.3. Opracowanie wykazu terenów (działek) do realizacji budownictwa mieszkaniowego tzw. wypełniającego (po wyburzeniach).

Projekt jest w fazie realizacji. Ponadto, w maju 2004 został sporządzony przez Straż Miejską w Zabrzu wykaz budynków zagrażających bezpieczeństwu zdrowia i życia – przeznaczonych do wyburzeń.

T.1.4. Opracowanie wykazów terenów (działek) w pełni przygotowanych do rozpoczęcia realizacji budownictwa mieszkaniowego (m.in. zatwierdzone plany zagospodarowania przestrzennego, pełne uzbrojenie techniczne).

Projekt jest realizowany. Wydział Architektury, Wydział Geodezji oraz Wydział Strategii, Rozwoju Miasta i Integracji Europejskiej na bieżąco aktualizuje wykaz terenów (działek) mogących służyć do rozpoczęcia realizacji budownictwa mieszkaniowego. Aktualnie realizowany jest projekt związany z budownictwem mieszkaniowym – Słoneczna Dolina.

Kompetencje Wydziału Geodezji ograniczają się do przygotowywania map, wypisów z rejestru gruntów oraz innych materiałów z Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.

Opracowanie wykazów terenów (działek) w pełni przygotowanych do rozpoczęcia realizacji budownictwa mieszkaniowego (m.in. zatwierdzone plany zagospodarowania przestrzennego, pełne uzbrojenie techniczne).

Aktualnie realizowany jest projekt związany z budownictwem mieszkaniowym – Słoneczna Dolina (wydano decyzję o warunkach zabudowy dla realizacji budowy osiedla mieszkaniowego pn. „Słoneczna Dolina” wraz z drogami dojazdowymi oraz niezbędną infrastrukturą techniczną oraz decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego dla budowy ukł. komunikacyjnego dróg obsługujących planowane osiedle mieszkaniowe Słoneczna Dolina wraz z poszerzeniem ulic Korfantego i Mielżyńskiego oraz niezbędną infrastrukturą techniczną/kanalizacja sanitarna, kanalizacja deszczowa, wodociąg/) oraz budowę mieszkań w ramach Towarzystwa Budownictwa Społecznego (TBS)- przy ul. Opolskiej, Janika, Kossaka, Franciszkańskiej.

T.1.5. Opracowanie programu pozyskiwania przez miasto terenów pod budownictwo mieszkaniowe, uporządkowanie spraw własności gruntów.

Z funduszy gminnych w marcu 2003 r. zostały nabyte od Archidiecezji Katowickiej Kościoła Katolickiego nieruchomości o łącznej powierzchni 903 ha 9083 m².

Tereny będą przeznaczone m.in. pod budownictwo mieszkaniowe, na cele usługowe, gospodarcze, produkcyjne (Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna).

Część tych terenów objęta jest opracowywanym planem miejscowym dla terenów położonych w północnej części miasta. Nieruchomości te to głównie grunty rolne klasy III i IV. Do końca 2006 roku otrzymano wszystkie niezbędne zgodny na przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne (ostatnia decyzja dotarła do Urzędu 8 stycznia 2007 roku). Procedura opracowania projektu planu miejscowego jest kontynuowana.

Dla części gruntów nabytych od Archidiecezji Katowickiej Kościoła Katolickiego objętych projektami planów jak i przewidywanych do objęcia planami w przyszłości wymagana jest zmiana ustaleń studium wykonalności w celu lepszego ich wykorzystania.

T.1.6. Utworzenie Towarzystwa Budownictwa Społecznego z udziałem Gminy i innych zainteresowanych podmiotów.

WI:

Projekt jest realizowany na podstawie podjętej Uchwały Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 21.06.1999r. o przystąpieniu Gminy Zabrze do Międzygminnego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Tarnowskich Górach a w dniu 22.11.1999r. Rada podjęła kolejną uchwałę nr XV/199/99 o przyjęciu do realizacji programu rozwoju budownictwa mieszkaniowego w ramach działalności Towarzystwa Budownictwa Społecznego w latach 2000 – 2005 dla Gminy Zabrze. Zgodnie z opracowaną strategią rozwoju miasta Zabrze w ramach realizacji projektu mieszkaniowego przewidziano wybudowanie około 1000 mieszkań w latach 2000 – 2005. W przyjętym programie założono, że realizacja jego będzie realna przy spełnieniu następujących warunków:

- zabezpieczeniu środków własnych przez Gminę w wysokości ok. 30% kosztów inwestycji (przedsięwzięcia),

- pozyskaniu środków z Banku Gospodarstwa Krajowego,
- przygotowaniu terenów pod budownictwo mieszkaniowe umożliwiając budowę nowych kompleksów mieszkaniowych,
- zabezpieczeniu środków finansowych oraz wykonanie uzbrojenia terenu w media i drogi dojazdowe.

I etap programu, to realizacja zespołu mieszkalnego w rejonie ulic Kamienna – Opolska składającego się z 8 segmentów mieszczących w sumie 72 mieszkania. W m-cu lipcu 2000r. przekazano wykonawcy plac budowy a w m-cu wrześniu 2001r. nastąpiło zasiedlenie mieszkań.

II etap programu, to budowa budynku mieszkalnego złożonego z 3 segmentów z mieszkaniami 2 i 3 pokojowymi, tj. 29 mieszkań przy ul. Opolskiej 15-17. W miesiącu styczniu 2003r. nastąpiło zakończenie budowy a następnie zasiedlono budynek.

III etap programu, to wybudowanie w dwóch etapach kompleksu mieszkaniowego składającego się ze 172 mieszkań w rejonie ulicy Janika w Zabrze. Przedmiotowy kompleks zaprojektowany został w 4 zespołach mieszkalnych (17 segmentów) z mieszkaniami 1, 2, 3 i 4 pokojowymi. W miesiącu styczniu 2007 r. oddano do użytku i zasiedlono 96 mieszkań w ramach I etapu. Równolegle prowadzone są prace budowlano – montażowe przy realizacji 76 mieszkań w ramach II etapu budowy z terminem zakończenia na przełomie III i IV kwartału 2007 r.

IV etap programu obejmuje adaptację zakupionego przez Gminę Zabrze i wniesionego aportem do TBS budynku mieszkalnego przy ul. Kossaka w Zabrze. Aktualnie trwa przygotowanie dokumentacji do przetargu mającego dokonać wyboru w drodze zamówienia publicznego wykonawcy robót budowlano – montażowych.

W ramach **V etapu programu** planuje się realizację kompleksu mieszkaniowego na około 80 mieszkań przy ul. Franciszkańskiej w Zabrze.

Aktualnie prowadzone są prace mające na celu pozyskanie nowych terenów pod budownictwo mieszkaniowe w ramach Międzygminnego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Tarnowskich Górach.

ZNGL:

W 2006 roku ukończono I etap budowy kompleksu mieszkaniowego przy ul. Janika w Zabrze. Do użytku oddano 96 lokali mieszkalnych (1 i 2 pokojowych). Od stycznia br. obowiązują umowy najmu zawarte z nowymi lokatorami. Obecnie realizowany jest II etap budowy kompleksu złożonego z 76 lokali mieszkalnych (2, 3 i 4 pokojowych), którego ukończenie przewiduje się na koniec br. Kolejne plany rozwoju budownictwa czynszowego w ramach zasobów TBS przewidują wybudowanie w rejonie ul. Kossaka w Zabrze zespołu złożonego z ok. 30 mieszkań, a w następnych latach w rejonie ul. Franciszkańskiej – ok. 80 mieszkań. Wg rejestru złożonych wniosków liczba osób oczekujących na mieszkanie z zasobu Towarzystwa Budownictwa Społecznego wynosi 815 (wg stanu na dzień 05.02.2007 roku).

T.1.7. Opracowanie programu pozyskiwania lokali socjalnych na potrzeby miasta.

Projekt jest realizowany, wynika to ze zwiększenia się potrzeb i liczby osób oczekujących na lokale socjalne (942 wnioski wg stanu na 2004 r.). Zapewnienie do korzystania z lokalu

socjalnego następują nie tylko dla osób eksmitowanych z zasobów komunalnych ale także dla lokatorów wykwaterowywanych z budynków spółdzielczych, zakładowych oraz w nielicznych przypadkach z budynków prywatnych.

Do 2004 r. na terenie miasta Zabrze na ten cel zostało przystosowanych ok. 400 lokali mieszkalnych. Przeprowadzono remonty adaptacyjne całych budynków socjalnych w Zabrzy, przy:

- ul. 3 Maja 38 (oficyna),
- ul. Buchenwaldczyków 8,
- ul. Legnickiej 17,
- ul. Krasińskiego 18 (oficyna),
- Na Piaskach 3,
- Wolności 13

Ponadto prowadzono roboty remontowe w lokalach i budynkach na terenie całego miasta w których uzyskano pozostałe lokale socjalne (przy ulicach Tomeczka, Bałtyckiej, Leśnej, Chrobrego, Sienkiewicza, Ligonii). W roku 2004 i 2005 prowadzone były prace mające na celu pozyskanie budynków po byłych hotelach robotniczych i internatach, które przy stosunkowo niskich nakładach finansowych można by zaadaptować na lokale socjalne (np. przy ul. Hagera 4 -4a oraz przy ul. Legnickiej 21).

W wyniku wyżej przedstawionych działań średnio w roku oddawanych jest do zasiedlenia od 50 do 70 lokali socjalnych.

W zakresie prac remontowo-adaptacyjnych budynku socjalnego przy ul. Hagera 4 dokonano w I półroczu 2006 roku aktualizacji dokumentacji projektowej na roboty wyburzeniowe części budynku. W 2005 roku przeprowadzono remonty 45 mieszkań socjalnych, natomiast w 2006 roku łącznie wyremontowano i oddano do użytku 40 lokali socjalnych, w tym cały budynek przy ul. Gogola 7, w którym znajduje się 11 mieszkań socjalnych. Wg stanu na dzień 05.02.2007 roku liczba rodzin oczekujących na przyznanie mieszkania socjalnego wynosi 1400.

Obecnie przystąpiono do realizacji projektu mającego na celu wynajem przez Gminę lokali od innych gestorów celem zapewnienia odpowiedniej ilości lokali socjalnych na potrzeby osób najuboższych. Działanie to ma na celu uniknięcie konsekwencji w postaci realizacji wysokich roszczeń odszkodowawczych. Na Gminie ciąży bowiem obowiązek dostarczania lokalu socjalnego osobie uprawnionej do niego z mocy wyroku. Rozwiązaniem kwestii braku lokali socjalnych możliwe jest więc poprzez współdziałanie Gminy z innymi właścicielami zasobów mieszkaniowych w mieście.

T.1.8. Opracowanie programu finansowania programu mieszkaniowego Gminy ze środków uzyskanych z emisji obligacji komunalnych.

Projekt nie jest realizowany.

Program T.2: Opracowanie programu preferencji i zachęt dla realizacji różnych form budownictwa mieszkaniowego.

Cel: Stworzenie korzystniejszych warunków dla usług budownictwa mieszkaniowego niż w gminach sąsiadujących.

T.2.1. Opracowanie systemu preferencyjnych zasad przydziału terenów pod budownictwo mieszkaniowe realizowane przy wykorzystaniu najnowocześniejszych technologii budowlanych.

Projekt jest realizowany z uwzględnieniem wystąpienia pokontrolnego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach z dn. 2 czerwca 2006 r. oraz uchwały nr 116/XXV/2006 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach z dnia 18 lipca 2006 r.

T.2.2. Stworzenie systemu gwarancji kredytowych dla inwestorów.

Projekt nie jest realizowany. Gmina Zabrze udziela poręczeń dla przyszłych inwestorów z Gminnego Funduszu Poręczeń, na ich wnioski.

T.2.3. Wprowadzenie w życie zasady przeznaczania środków ze sprzedaży mieszkań na budownictwo mieszkaniowe (remonty starych zasobów, zakup nowych terenów pod budownictwo).

Projekt nie jest realizowany.

T.2.4. Opracowanie programu renowacji substancji mieszkaniowej przy ciągach komunikacyjnych ulic Wolności i 3-go Maja.

Opracowano projekt odnowienia elewacji frontowych budynków położonych po obu stronach ul. Wolności (na odcinku od ul. K. Miarki do ul. Jagiellońskiej), w następnych latach projekty konserwacji i remontów poszczególnych kamienic były uszczegółowione (remonty elewacji tylnych, dachów oraz klatek schodowych wraz z kosztorysami) i sukcesywnie wchodziły do realizacji:

Zrealizowano konserwację i remont kamienic położonych przy ul. Wolności 264, 266, 266 a/od strony K. Miarki/, 268 i 271, 270, 272, 269 i 307; ul. 3-go Maja 34, 38, 47, 73.

Opracowano projekt renowacji elewacji kamienic położonych przy ul. Wolności 237, 239 i 241;

Projekty nie weszły do realizacji w związku z uruchomieniem sprzedaży lokali mieszkalnych i handlowych.

Kontynuacja realizacji projektu możliwa będzie w oparciu o program przedsięwzięć gminno-prywatnych.

T.2.5. Opracowanie programu rewaloryzacji zabytkowej substancji mieszkaniowej („Zandka”, „Borsig”).

„Zandka”- Kolonia „Piaskowa” Huty Zabrze.

Opracowano studium urbanistyczno- architektoniczno-konserwatorskie wraz z kartami ewidencyjnymi zabytków architektury i budownictwa sporządzonymi dla poszczególnych obiektów w/w osiedla będące jednym z materiałów wyjściowych od opracowania programu rewitalizacji osiedla.

Osiedle robotnicze” Borsig”

Opracowano koncepcję rewaloryzacji architektoniczno- urbanistycznej na fragmencie typowego kwartału zabudowy osiedla wraz z oceną stanu technicznego budynków i ankietą środowiskową. Opracowano studium historyczno- konserwatorskie. Gmina wraz z administratorem osiedla „TERMA DOM” Sp. z o.o. i Politechnika Śląska/Wydziałem Architektury/ w Gliwicach uczestniczyła w projekcie REKULA („Restructuring Cultural Landscapes”), który był wspomagany przez Unie Europejską w ramach programu INTERREG IIIB (200-2006) CADSES/projekt miękkiej.

Partnerami w ww. programie byli międzynarodowa ekspozycja budownictwa (IBA) Fürst Pückler- Land z Brandenburskim Uniwersytetem Technicznym w Cottbus- Niemcy,

Fondazione Benetton Studi Ricerche Treviso- Włochy, Politechnika Śląska w Gliwicach, Urząd Miejski w Zabrzu, i Terma- Dom Sp. z o.o. Polska.

Jednym z zamierzeń tego programu była *Restrukturyzacja istniejących jednostek osadniczych w zdewastowanych krajobrazach kulturowych* mająca na celu ekologiczną i społeczną rewitalizację różnych osiedli zakładowych z XIX wieku. /na przykładzie osiedla Borsiga/ i z XX w. w kontekście opuszczonych terenów przemysłowych.

W/w opracowania wchodzi w skład materiałów początkowych do opracowania programu rewitalizacji osiedla.

Mając na uwadze istniejącą sytuację własnościową („Zandka”- Kolonia „Piaskowa” Huty Zabrze tylko nieliczne obiekty są własnością gminy, Osiedle robotnicze Borsig - gmina nie jest właścicielem osiedla z wyjątkiem budynku sali gimnastycznej) w celu realizacji projektu koniecznym jest powołanie zespołów ds. rewaloryzacji osiedli w skład, których wejdą przedstawiciele właścicieli, zarządców i gminy.

Program T.3: Promocja i marketing Zabrze jako ośrodka budownictwa mieszkaniowego- stworzenie warunków współpracy pomiędzy podmiotami gospodarczymi.

Cel: Dostarczenie podmiotom gospodarczym informacji o warunkach (preferencjach, zgłaszanym popycie) działalności gospodarczej w zakresie budownictwa mieszkaniowego.

T.3.1. Powołanie pełnomocnika zarządu Miasta ds. realizacji strategii rozwoju miasta.

Został powołany Pełnomocnik Prezydenta Miasta Zabrze ds. Inwestycji Kompleksowych.

T.3.2. Opracowanie mechanizmów współpracy małych i średnich firm budowlanych z terenu miasta z dużymi przedsiębiorstwami przy udziale Oddziału Zabrzeńskiego regionalnej Izby Przemysłowo – handlowej.

Projekt nie jest realizowany.

T.3.3. Powołanie ośrodka szkolenia i doradztwa inwestycyjnego.

Projekt aktualnie nie jest realizowany. Docelowo ma być powołana Lokalna Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości. Ma ona przejąć zadania ośrodka szkolenia i doradztwa inwestycyjnego.

T.3.4. Stworzenie programu kształcenia i przekwalifikowania w zawodach budowlanych.

Projekt nie jest realizowany.

Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu przeprowadza kursy w zawodach budowlanych, jednakże program kształcenia i przekwalifikowania w zawodach budowlanych nie został opracowany.

T.3.5. Przygotowanie oferty Gminy dla prywatnych podmiotów gospodarczych dla realizacji wspólnych przedsięwzięć.

Projekt jest realizowany. Na etapie przygotowań ofert inwestycyjnych miasta Zabrze podmioty gospodarcze z terenu miasta Zabrze są na bieżąco o niej informowane.

Program T.4: Zapewnienie warunków dla powstawania w mieście nowoczesnego przemysłu budowlanego.

Cel: Rozwój w Zabrzu nowoczesnego przemysłu budowlanego dla realizacji programu mieszkaniowego.

T.4.1. Stworzenie systemu preferencji w podatkach lokalnych dla firm, wdrażających nowoczesne technologie i materiały budowlane.

Projekt nie jest realizowany.

T.4.2 Opracowanie i wdrożenie programu pozyskiwania producentów nowoczesnych materiałów budowlanych.

Projekt nie jest realizowany.

T.4.3 Opracowanie i wdrożenie programu zastosowania odpadów przemysłowych i komunalnych dla celów budownictwa mieszkaniowego.

Projekt nie jest realizowany.

T.4.4 Opracowanie programu wykorzystania hałd do produkcji materiałów budowlanych.

Projekt nie jest realizowany.

KIERUNEK ROZWOJU – KSZTAŁTOWANIE NOWEGO WIZERUNKU MIASTA - W

Program W.1: Poprawa warunków życia w Zabrzu w zakresie zależnym od jakości zagospodarowania przestrzennego miasta.

Cel: Osiągnięcie poprawy warunków życia mieszkańców w drodze sukcesywnej rewaloryzacji lub likwidacji standardowej zabudowy mieszkaniowej oraz zwiększenia atrakcyjności urbanistyczno - architektonicznej Zabrze.

W.1.1. Rozwój budownictwa mieszkaniowego, w tym komunalnego oraz usług o funkcjach ogólnomiejskich i regionalnych – w dz. Rokitnica i Maciejów – Kopernika.

Wydział Zarządzania Nieruchomościami i Gospodarki Lokalowej opracował projekt Wieloletniego programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Zabrze, w którym zawarto cele Gminy Zabrze w zakresie polityki mieszkaniowej na lata 2004-2010. Ponadto Wydział Zarządzania Nieruchomościami i Gospodarki Lokalowej proponuje wprowadzić do Strategii Rozwoju Miasta Zabrze projekt rozwoju taniego budownictwa mieszkaniowego w związku z ustanowionym obowiązkiem zapewnienia lokali socjalnych dla osób niezamożnych ciężącym na Gminie. Gmina Zabrze aktualnie dysponuje 500 lokalami socjalnymi, natomiast na przyznanie lokalu socjalnego oczekują 942 rodziny (stan na dzień 30.07.2004 roku). W okresie 01.01.2004 – 30.06.2004 roku dokonano przekwalifikowania 54 mieszkań komunalnych na lokale socjalne i oddano do użytku 12 wyremontowanych lokali socjalnych. Gmina zamierza skorzystać z dofinansowania do tworzenia nowych lokali socjalnych na podstawie ustawy z dnia 29 kwietnia 2004 r. o finansowym wsparciu tworzenia w latach 2004-2005 lokali socjalnych, noclegowni i domów dla bezdomnych.

Wydział Zarządzania Nieruchomościami i Gospodarki Lokalowej w 2005 roku dokonał aktualizacji projektu Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Zabrze, w którym zawarto cele Gminy Zabrze w zakresie polityki mieszkaniowej na lata 2005 – 2010. Założeniem wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym

zasobem Gminy Zabrze na lata 2005 – 2010 jest optymalizacja w okresie sześcioletnim wielkości zasobu mieszkaniowego w celu ochrony socjalnej mieszkańców. Projekt ten uzyskał akceptację radców prawnych Biura Prawnego tut. Urzędu Miejskiego, do dnia dzisiejszego nie został jeszcze zatwierdzony i przyjęty przez Radę Miejską w formie uchwały.

W 2006 roku tut. Wydział zlecił opracowanie Strategii Mieszkalnictwa dla Gminy Zabrze. Dokument ten ma za zadanie uporządkowanie i usystematyzowanie działań związanych z gospodarką mieszkaniową miasta. Określono w nim strategiczne cele mieszkaniowe Gminy wraz z podaniem stopnia ważności i pilności ich realizacji. Na podstawie dokonanej diagnozy warunków mieszkaniowych w Zabrzu, oszacowaniu skali potrzeb mieszkaniowych, jak również przeprowadzonej analizy SWOT sformułowano następujące cele strategiczne:

1. Przyrost nowych zasobów mieszkaniowych
2. Pomoc mieszkaniowa najuboższym gospodarstwom domowym
3. Poprawa standardu zasobów mieszkaniowych i jakości zamieszkania

Zarówno Strategia Mieszkalnictwa, jak i Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy, to podstawowe dokumenty, które przyjęte przez Radę Miejską w Zabrzu stanowić będą mocny argument przy pozyskiwaniu funduszy pomocowych z Unii europejskiej, jak również innych krajowych m.in. na rewitalizację.

W.1.2. Sporządzenia dla Centrum Zabrza miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w skalach umożliwiających określenie szczegółowych zasad urbanistyczno-architektonicznych rewaloryzacji i modernizacji tych obszarów oraz wznoszenie nowych obiektów.

W ramach projektu przystąpiono do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Centrum miasta Zabrza - w obszarach „A”, „B” i „C”.

Plan dla obszaru „A” został przyjęty przez Radę Miejską uchwałą nr XXVIII/289/04 z dnia 5 lipca 2004 roku, a plan obszar „C” - uchwałą nr XXV/261/04 z dnia 27 kwietnia 2004r.

Plan dla obszaru „B” jest w części projektowej skończony, trwają uzgodnienia i przygotowania do wniesienia uchwały pod obrady Rady Miejskiej.

Skala oraz szczegółowe zasady urbanistyczno-architektoniczne wymienionych wyżej planów (i projektu planu) są zgodne z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym.

W.1.3. Rehabilitacja środowiska zamieszkania w osiedlach intensywnej zabudowy wielorodzinnej.

Projekt ten realizowany jest poprzez prowadzone przez Wydział Infrastruktury Komunalnej:

- remonty nawierzchni jezdni i chodników w rejonie osiedli mieszkaniowych,
- dostosowywanie i rozbudowę miejsc parkingowych w rejonie osiedli mieszkaniowych,
- utrzymanie, remonty i budowa wiat przystankowych w rejonie osiedli mieszkaniowych,
- pielęgnacja zieleni w pasach drogowych w rejonie osiedli,
- modernizacja i rozwój oświetlenia ulicznego w rejonie osiedli,
- działania w zakresie utrzymania czystości zarządzanych dróg i terenów w rejonie osiedli mieszkaniowych

Działania te prowadzone są corocznie zgodnie z uchwalonym budżetem miasta, do wysokości środków w budżecie.

W.1.4. Przekształcenie i rehabilitacja zabudowy mieszkaniowej i przemysłowej o niskim standardzie użytkowym w dzielnicach: Biskupice, Makoszowy i Zaborze.

W.1.3. i W.1.4. są realizowane ze Środków Gminnego i Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej poprzez:

a) poprawę jakości powietrza atmosferycznego m. in. Obniżenie niskiej emisji zanieczyszczeń komunalnych.

Dofinansowanie zmiany ogrzewania na proekologiczne wpływa bezpośrednio na podniesienie standardu zabudowy mieszkaniowej oraz jakości środowiska, szczególnie w dzielnicach o niskim standardzie użytkowym (Program nr W.3.1. „STRATEGII MIASTA ZABRZA”).

b) sfinansowanie w 2000 r. „Raportu o stanie środowiska” a w 2004r. „Programu ochrony środowiska dla miasta Zabrze” wraz z wyodrębnionym „Planem gospodarki odpadami dla miasta Zabrze”, które dzięki realizacji zgodnie z zawartym w nich harmonogramem rzeczowo-finansowym wpływają bezpośrednio na poprawę jakości środowiska w szczególności na osiedlach intensywnej zabudowy oraz w dzielnicach o niskim standardzie użytkowym (Program nr W.3.2. „STRATEGII MIASTA ZABRZA”).

c) dofinansowanie poprawy gospodarki wodno-ściekowej z wykorzystaniem zdolności technologicznych oczyszczalni ścieków Śródmieście, wpłynie bezpośrednio na poprawę standardu życia w dzielnicach do tej pory praktycznie pozbawionych kanalizacji (Program nr W.3.3. „STRATEGII MIASTA ZABRZA”).

Projekt jest realizowany w zakresie działań Wydziału Infrastruktury Komunalnej. Polega to na wydawaniu dla zarządców zabudowy mieszkaniowej i przemysłowej uzgodnień i warunków wynikających z przepisów prawa budowlanego (rozbudowa sieci i przyłączy, zmiana przeznaczenia pomieszczeń i budynków, remonty i budowy obiektów) oraz zezwoleń na zajęcie pasa drogowego, budowę wjazdów do dróg publicznych wynikających przepisów ustawy o drogach.

Wydział IK wydaje właścicielom i zarządcom nieruchomości uzgodnienia dla podejmowanych przez nich inwestycji oraz zezwolenia na budowę zjazdów z posesji do dróg publicznych, co przyczynia się do przekształcania i rehabilitacji zabudowy o niskim standardzie.

W.1.5. Przekształcenie strukturalne i urbanistyczno – architektoniczne Centrum miasta kreujące ośrodek o funkcjach metropolitalnych, o wysokim standardzie kulturowo – użytkowym.

W ramach przekształceń zorganizowano konkurs architektoniczny na opracowanie dokumentacji projektowej dla dwóch odcinków ulicy Wolności pod kątem ich zagospodarowania, jako pasaże piesze oraz Placu Wolności, a następnie zrealizowano, przywracając ścisłemu Centrum Miasta właściwą rangę.

W zakresie również tej problematyki opracowano projekt zagospodarowania terenu dla dwóch kwartałów Śródmieścia położonych po obu stronach ulicy Dworcowej.

Dla jednego z nich wobec braku inwestorów na realizację obiektów kubaturowych opracowano projekt zagospodarowania terenu z wyłączeniem obiektów kubaturowych i po uzyskaniu stosownych środków finansowych w 2004r. został on zrealizowany.

W.1.6. Opracowanie projektów rewaloryzacji zabytkowych osiedli robotniczych i urzędniczych.

Zostały opracowane materiały jakimi są:

- studium historyczno-konserwatorskie.
- studium urbanistyczno - architektoniczne - konserwatorskie Kolonia „Piaskowa” Huty Zabrze w Zabrzu -wraz z inwentaryzacją starodrzewu w Parku Hutnika.
- studium urbanistyczno - konserwatorskie Osiedla Szczęść Boże.
- studium urbanistyczno - konserwatorskie Osiedla Kościelna Rola
- studium urbanistyczno - konserwatorskie Osiedla Południowego.
- studium urbanistyczno - konserwatorskie Kolonia Mateshof
- studium urbanistyczno - konserwatorskie osiedla patronackiego przy ul. Kruczej, Węgielnej, Ciasnej, Wesołej, Broła, Skargi, Sierakowskiego, Kłyki, Plater, św. Jacka, Zjednoczenia, Rajskiej Barlickiego, Przy Prochowni, pl. Padlewskiego.

Wytyczne konserwatorskie zawarte w w/w opracowaniach stanowią bazę wyjściową dla projektów rewaloryzacji tych osiedli.

W.1.7. Likwidacja starych zasobów mieszkaniowych oraz ich prywatyzacja na warunkach szczególnie preferencyjnych, z dopuszczeniem możliwości ich wyburzenia w celu odtworzenia lub wprowadzenia na zwolnionym terenie nowej zabudowy o funkcjach mieszkaniowych lub usługowych.

Wydział Zarządzania Nieruchomościami i Gospodarki Lokalowej opracował projekt Wieloletniego programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Zabrze, w którym zawarto cele Gminy Zabrze w zakresie polityki mieszkaniowej na lata 2004-2010. Ponadto Wydział Zarządzania Nieruchomościami i Gospodarki Lokalowej proponuje wprowadzić do Strategii Rozwoju Miasta Zabrze projekt rozwoju taniego budownictwa mieszkaniowego w związku z ustanowionym obowiązkiem zapewnienia lokali socjalnych dla osób niezamożnych ciężącym na Gminie. Gmina Zabrze aktualnie dysponuje 500 lokalami socjalnymi, natomiast na przyznanie lokalu socjalnego oczekują 942 rodziny (stan na dzień 30.07.2004 roku). W okresie 01.01.2004 – 30.06.2004 roku dokonano przekwalifikowania 54 mieszkań komunalnych na lokale socjalne i oddano do użytku 12 wyremontowanych lokali socjalnych. Gmina zamierza skorzystać z dofinansowania do tworzenia nowych lokali socjalnych na podstawie ustawy z dnia 29 kwietnia 2004 r. o finansowym wsparciu tworzenia w latach 2004-2005 lokali socjalnych, noclegowni i domów dla bezdomnych.

Wydział Zarządzania Nieruchomościami i Gospodarki Lokalowej w 2005 roku dokonał aktualizacji projektu Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Zabrze, w którym zawarto cele Gminy Zabrze w zakresie polityki mieszkaniowej na lata 2005 – 2010. Założeniem wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Zabrze na lata 2005 – 2010 jest optymalizacja w okresie sześcioletnim wielkości zasobu mieszkaniowego w celu ochrony socjalnej mieszkańców. Projekt ten uzyskał akceptację radców prawnych Biura Prawnego tut. Urzędu Miejskiego, do dnia dzisiejszego nie został jeszcze zatwierdzony i przyjęty przez Radę Miejską w formie uchwały.

W 2006 roku tut. Wydział zlecił opracowanie Strategii Mieszkalnictwa dla Gminy Zabrze. Dokument ten ma za zadanie uporządkowanie i usystematyzowanie działań związanych z gospodarką mieszkaniową miasta. Określono w nim strategiczne cele mieszkaniowe Gminy wraz z podaniem stopnia ważności i pilności ich realizacji. Na podstawie dokonanej diagnozy warunków mieszkaniowych w Zabrzu, oszacowaniu skali potrzeb mieszkaniowych, jak również przeprowadzonej analizy SWOT sformułowano następujące cele strategiczne:

4. Przyrost nowych zasobów mieszkaniowych
5. Pomoc mieszkaniowa najuboższym gospodarstwom domowym
6. Poprawa standardu zasobów mieszkaniowych i jakości zamieszkania

Zarówno Strategia Mieszkalnictwa, jak i Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy, to podstawowe dokumenty, które przyjęte przez Radę Miejską w Zabrzu stanowią będą mocny argument przy pozyskiwaniu funduszy pomocowych z Unii Europejskiej, jak również innych krajowych m.in. na rewitalizację.

W.1.8. Przekształcenie Centrum miasta ukierunkowane na tworzenie pasaży handlowo – usługowych w ciągach ulic i wewnętrznych kwartałów zabudowy.

Projekt jest w fazie realizacji.

W ramach w/w projektu zorganizowano konkurs architektoniczny na opracowanie dokumentacji projektowej dla dwóch odcinków ulicy Wolności pod kątem ich zagospodarowania, jako pasaże piesze oraz Placu Wolności, a następnie zrealizowano, przywracając ścisłemu Centrum Miasta właściwą rangę.

Zakończony został pewien etap, nie zakończono jednak przekształcenia Centrum (nie zakończono przebudowy pl. Wolności - nie powstał docelowy obiekt kubaturowy w rejonie istniejącej stacji trafo - obiekt „Igloo” jest obiektem czasowym).

W zakresie również tej problematyki opracowano projekt zagospodarowania terenu dla dwóch kwartałów Śródmieścia położonych po obu stronach ulicy Dworcowej. Dla jednego z nich wobec braku Inwestorów na realizację obiektów kubaturowych opracowano projekt zagospodarowania terenu z wyłączeniem obiektów kubaturowych i po uzyskaniu stosownych środków finansowych został zrealizowany.

Zrealizowany projekt ul. Wolności – etap I i II oraz zrealizowany projekt przebudowy Pl. Wolności.

W styczniu 2004 r. złożono wniosek o dofinansowanie projektu p/n „Zagospodarowanie terenu wewnątrz kwartału ul. Dworcowej, Wolności, Pl. Dworcowego na cele handlowo-usługowe w centrum m. Zabrze” Projekt uzyskał dofinansowanie w wysokości 50% wartości i został zrealizowany (inwestycję zakończono w listopadzie 2004r).

W zakresie również tej problematyki opracowano projekt zagospodarowania terenu dla dwóch kwartałów Śródmieścia „Centrum I” i „Centrum II” położonych po obu stronach ulicy Dworcowej. Wobec braku Inwestorów na realizację obiektów kubaturowych dla jednego z nich opracowano projekt zagospodarowania terenu z wyłączeniem obiektów kubaturowych i po uzyskaniu stosownych środków finansowych przeznaczono go do realizacji.

W.1.9. Utworzenie Parku Zabytków Techniki Przemysłowej w oparciu o kopalnie zabytkowe Guido i Królowa Luiza.

Projekt jest w realizacji p. n. „Zabrze – miastem turystyki przemysłowej”.

Zdefiniowano w ramach tego zapisu strategii projekt o nazwie „Zabrze – śląski ośrodek kultury technicznej i turystyki przemysłowej” obejmujący swym zakresem Skansen Guido, Skansen Królowa Luiza, oraz Główną Kluczową Sztolnię Dziedziczną. W grudniu 2003 zostało podpisane porozumienie pomiędzy Marszałkiem Województwa i Prezydentem Miasta deklarujące wolę prac nad tym projektem i przyszłego współfinansowania jego realizacji.

W zakresie Guido do chwili obecnej zostały wykonane przez Gliwicką Spółkę Węglową prace dostosowujące Skansen do ruchu turystycznego – odtworzenie szybu Guido przystosowanie dawnej łaźni na cele budynku obsługującego ruch turystyczny odnowienie budynku nadszybia szybu Kolejowy oraz budynku maszynowni, częściowe wyposażenie podziemi skansenu w eksponaty, zagospodarowanie terenu powierzchni – parkingi, zieleńce.

Trwają prace na szybie Guido – zabudowanie maszyny wyciągowej, stworzenie budynku nadszybia, które są niezbędne do samodzielnego funkcjonowania skansenu. Obecnie trwają także rozmowy nad przejęciem majątku Skansenu od Kompanii Węglowej w celu utworzenia wspólnej instytucji kultury Gminy Zabrze i Sejmiku Województwa Śląskiego.

W roku 2005 prowadzone były działania zmierzające do przygotowania dla ruchu turystycznego Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „Guido”. Prowadzono rozmowy z przedstawicielami Kompanii Węglowej, Ministerstwa Gospodarki i Górniczych Związków Zawodowych.

Na zlecenie Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz Górnośląskiego Zakładu Energetycznego SA z Gliwic Polska Agencja Rozwoju Turystyki opracowała biznesplan pn. „Koncepcja uruchomienia i rozwoju Zabytkowej Kopalni „Guido” w Zabrzu”. Zaproponowane rozwiązanie zakłada stworzenie multidyscyplinarnego kompleksu wykorzystującego infrastrukturę naziemną i podziemną kopalni.

W roku 2006 prowadzone były działania zmierzające do uruchomienia Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego Guido.

07 czerwca 2006 roku zostało zawarte porozumienie pomiędzy Gminą Zabrze a Kompanią Węglową ,w którym Kompania zobowiązuje się do przekazania praw majątkowych do aktywów tworzących Kopalnię Doświadczalną Węgla Kamiennego „M-300” w likwidacji na rzecz Gminy Miejskiej Zabrze. Gmina warunkuje przejęcie praw majątkowych od wykonania określonych przez Kompanię robót i doprowadzenia obiektu do takiego stanu technicznego, który będzie skutkował zgodą właściwego organu nadzoru górniczego na zjazd turystów na obydwie poziomy kopalni.

Kolejnym krokiem była uchwała Rady Miejskiej z dnia 16.10.2006 roku w sprawie utworzenia z Województwem Śląskim wspólnej instytucji kultury pn Skansen Górnictwa Podziemnego ”Guido” w Zabrzu, dla której organizatorami są Gmina Zabrze i Województwo Śląskie, przy czym organem prowadzącym rejestr instytucji kultury jest Gmina Zabrze, a środki niezbędne do utrzymania i funkcjonowania Skansenu zapewniają w odpowiednich proporcjach Gmina Zabrze-51% :Województwo Śląskie-49%.

09 listopada 2006 roku została podpisana umowa pomiędzy Gminą Zabrze a Województwem Śląskim w sprawie utworzenia i prowadzenia wspólnej instytucji kultury pn. Skansen Górnictwa Podziemnego „ Guido” w Zabrzu.

W zakresie prac nad Skansenem Królowa Luiza – powstały dokumentacje: koncepcja architektoniczna części naziemnej skansenu oraz dokumentacja techniczna pierwszego zadania etapu Królowa Luiza (dokumentacja dot. budynku maszynowni, nadszybia szybu Carnall, oraz Studium wykonalności dla całego etapu Królowa Luiza) Zlecane będą kolejne projekty techniczne. Przygotowany został także wniosek do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego o dofinansowanie prac w ramach Etapu Królowa Luiza, jednak nie został złożony ze względu na wstrzymany do odwołania nabór wniosków w ramach priorytetu 1.4 ZPORR w zakresie projektów turystycznych.

W zakresie Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej – Urząd Miejski posiada wykonaną przez Katedrę Budownictwa Podziemnego Politechniki Śląskiej koncepcję udrożnienia sztolni. Stowarzyszenie Pro Futuro – (dzierżawca wieczysty terenu przy wylocie sztolni) jest w

posiadaniu dokumentacji odtworzenia dawnego wylotu Sztolni (z aktualnym pozwoleniem na budowę).

Przedmiotem projektu jest rewaloryzacja części obiektów naziemnych Skansenu Górniczego „Królowa Luiza” - oddziału terenowego Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Inwestycja ma na celu przystosowanie obiektów do przyjęcia masowego ruchu turystycznego i prowadzenia w nich działalności turystyczno – kulturalno – oświatowej. Ze względu na duży zakres projektu kompleksowa rewaloryzacja Skansenu została podzielona na II etapy inwestycyjne.

Etap I projektu pn. „Zabrze – Śląski Ośrodek Kultury Technicznej i Turystyki Przemysłowej – Skansen „Królowa Luiza” – Etap I” został zgłoszony do dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego w dniu 07.10.2005r. Wniosek aplikacyjny został zaakceptowany przez Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 611/357/II/2006r. w dniu 11.04.2006r. Projekt obecnie jest w trakcie realizacji.

W zakresie prac ujęto:

- kompleksowy remont i przebudowę budynku dawnego magazynu akumulatorów na potrzeby recepcyjne.
- rewaloryzację wieży wyciągowej szybu "Carnall", która zostanie dostosowana do pełnienia funkcji punktu widokowego,
- rewaloryzację budynku parowej maszyny wyciągowej, który obecnie udostępniony jest dla turystów, jednak jego stan techniczny wymaga remontu i przystosowania dla osób niepełnosprawnych,
- rewaloryzację budynku zmiękczalni wód przemysłowych, z przeznaczeniem parteru na powierzchnię wystawienniczą oraz piętra na niezbędne pomieszczenia biurowe Skansenu,
- konserwację muru oporowego przylegającego do terenu, na którym znajduje się dawna akumulatorownia (przyszły budynek obsługi ruchu turystycznego),
- zakup wyposażenia nierozzerwalnie związanego z funkcjonowaniem inwestycji. W ramach tego etapu planuje się zakup wyposażenia meblowego, komputerowego, multimedialnego oraz zakup elementów wyposażenia pomieszczeń sanitarnych, biurowych i warsztatowych na potrzeby obsługi masowego ruchu turystycznego (pomieszczeń recepcyjnych, kasy biletowej, punktu sprzedaży pamiątek oraz pomieszczenia dla przewodników i ochrony skansenu), a także działalności wystawienniczej Skansenu.

Etap II projektu

Etap II projektu pn. „Zabrze – Śląski Ośrodek Kultury Technicznej i Turystyki Przemysłowej” ma na celu sfinalizowanie wszelkich prac inwestycyjnych w części naziemnej Skansenu „Królowa Luiza”. Obecnie trwają procedury przetargowe na wyłonienie wykonawcy dokumentacji technicznej.

II Etap projektu zostanie zgłoszony w 2007 roku do dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013.

W.1.10. Modernizacja i zagospodarowanie parków miejskich i leśnych, dolin rzek i potoków oraz innych terenów zieleni.

Projekt w fazie realizacji.

Prace polegające na utrzymaniu i konserwacji zieleni miejskiej prowadzone są głównie ze środków budżetu miasta i obejmują następujące obiekty:

- 155 zieleńców, co stanowi 70,9 [ha]
- 5 parków, co stanowi 35,16 [ha]

- Miejski Ogród Botaniczny o powierzchni 6,76 [ha]
oraz
- las komunalny o powierzchni 516,11 [ha]

Ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej planuje się:

- przebudowę zieleńca przy ul. 3-go Maja wraz z małą architekturą,
- renowację zieleńca przy ul. Miłej – róg ul. Paderewskiego,
- budowę zieleńca na osiedlu Kopernika
- budowa zieleńca przy ul. Gawrona wyposażonego w urządzenia zabawowe
oraz
- budowę parku przy Alei Wojciecha Korfańtego.

Tereny zieleni miejskiej objęte są bieżącym utrzymaniem wraz z istniejącymi na tych terenach placami zabaw dla dzieci. W ostatnim okresie czasu renowację zieleni i alejek wykonano na zieleńcu przy ul. Miłej- róg ul. Paderewskiego (2005r) oraz renowację alejek na zieleńcu przy ul. 1 Maja- róg ul. Gen De Gaulle’a (2006 r.). Planuje się renowację zieleńców przy ul. Traugutta oraz przy ul. Powstańców Śląskich.

W 2006 r. wykonano I etap budowy Parku im. Jana Pawła II zlokalizowanego przy ul. Hermisza w rejonie osiedla Kopernika.

W.1.11 Przygotowanie oferty miasta dla lokalizacji w dzielnicy Maciejów – Kopernika lub Rokitnicy parków naukowych, kampusu akademickiego lub regionalnego centrum innowacji i nowych technologii.

Projekt ten nie został dotychczas podjęty.

W.1.12. Budowa Centrum miasta o funkcjach metropolitalnych.

Projekt ten nie został dotychczas podjęty.

Program W.2: Usprawnienie funkcjonowania transportu w Zabrze.

Cel: Osiągnięcie znaczącej poprawy warunków komunikacyjnych w obszarze miasta pomimo wzrostu wskaźnika motoryzacji.

W.2.1. Zakończenie budowy przedłużeń ul. De Gaulle’a do połączenia z Al. Korfańtego i ul. Piłsudskiego przez węzeł z drogą krajową nr 4 do połączenia z ul. Witosza.

Projekt w fazie realizacji.

- Zakończono budowę przedłużenia ul. De Gaulle’a – Korfańtego – przejście przez park.
- W ramach przedłużenia ul. Piłsudskiego wykonano odcinek drogi od DK-4 do południowej granicy szpitala i M-1.

W.2.2. Budowa Drogowej Trasy Średnicowej na odcinku od Rudy Śląskiej przez Zabrze do Gliwic.

Projekt w fazie realizacji.

Stan realizacji Drogowej Trasy Średnicowej w Zabrze.

Do wybudowania, łączna długość zabrzańskiego odcinka wynosi 7650 m.

Składa się on z 4 etapów:

Z-1 o długości ok. 1900 m, od Ronda de Gaulle'a do rejonu E.C. Zabrze
Z-2 o długości ok. 2800 m, od rejonu E.C. do granicy z Rudą Śląską
Z-3 o długości ok. 2440 m, od Ronda de Gaulle'a do ul. Roosevelta
Z-4 o długości ok. 510 m, od ul. Roosevelta do granicy z Rudą Śląską

Wykonano:

I. W zakresie projektowania:

- Dla odcinka Z-1. Zaktualizowano projekt techniczny dla tego odcinka trasy.
Rozstrzygnięto przetarg na zaprojektowanie węzła Nowo-Rymera. Prace projektowe planuje się zakończyć do 31.X.2007 rok. Obecnie umowa jest w podpisie.
Dokumentacja przetargowa została zaktualizowana.
Wydana została decyzja zezwalająca na wycinkę drzew.
- Dla odcinka Z-2. Aktualizacja projektu technicznego zostanie ukończona w I kwartale 2007 roku.
Została wydana decyzja o uwarunkowaniach środowiskowych. Decyzja uprawomocniła się 22 grudnia 2006 roku. Decyzja środowiskowa ważna jest do XII 2008 roku.
W pierwszym kwartale 2007 roku ma być złożony wniosek o wydanie pozwolenia na budowę tego odcinka trasy.
Wydana została decyzja zezwalająca na wycinkę drzew.
- Dla odcinka Z-3. Została wydana decyzja o uwarunkowaniach środowiskowych dla połączenia drogowego z ulicą Roosevelta. Decyzja o uwarunkowaniach środowiskowych dla pozostałego odcinka zostanie wydana w II kwartale 2007 roku.
Aktualizacji należy poddać projekt techniczny tego odcinka trasy.
Wniosek o wydanie pozwolenia na budowę odcinka będzie składany do Wojewody Śląskiego z uwagi na przejście przez tory kolejowe, które objęte są strefą zamkniętą.
- Dla odcinka Z-4. Decyzja o uwarunkowaniach środowiskowych zostanie wydana w II kwartale 2007 roku.
Trwają prace przygotowawcze dla uzyskania pozwolenia na budowę.
Wniosek o wydanie tego pozwolenia będzie składany do Wojewody Śląskiego z uwagi na przejście przez tory kolejowe, które objęte są strefą zamkniętą.
Wydana została decyzja zezwalająca na wycinkę drzew.

II. W zakresie spraw terenowo prawnych:

Według danych z Wydziału GG.

Wydano decyzję Regionalnej Dyrekcji Lasów z dnia 24.11.2006 rok nr 22-21-24/64/2006-2007 z tytułu użytkowania na cele nierolnicze i nieleśne 14,7ha gruntów leśnych wyłączonych z produkcji. Zapłata z tego tytułu wynosi 352 647,12 zł., płatna do 30.06.2007 rok.

GG:

Na odcinku Z1 uzyskano wszelkie niezbędne zgodny na dysponowanie nieruchomościami do celów budowlanych. Na odcinku Z2 do pozyskiwania na rzecz gminy zostały 2 nieruchomości.

Na odcinkach Z3 i Z4 nie przewiduje się konieczności nabywania przez gminę praw do nieruchomości.

III. Pozwolenia na budowę:

Wydano pozwolenie na budowę Z-1 nr 244/2005 z dnia 06.05.2005 rok, które uprawomocniło się 05 lipca 2005 roku.

W pierwszym kwartale 2007 roku DTŚ S.A. wystąpi z wnioskiem o wydanie pozwolenia na odcinek Z-2.

Wnioski o wydanie pozwolenia na budowę dla odcinka Z-3 i Z-4 zostaną złożone do Wojewody Śląskiego.

IV. Rozpoczęcie budowy:

Przewiduje się rozpoczęcie robót przygotowawczych w terenie w pierwszej połowie 2007 roku, to jest przed upływem ważności aktualnego pozwolenia dla Z-1.

W.2.3 Kontynuacja budowy układu dróg rowerowych z wykorzystaniem likwidowanych ciągów kolejowych i transportowych.

Projekt w trakcie realizacji. W 2006 roku opracowano koncepcję budowy ścieżek i szlaków rowerowych. W 2007 roku planuje się wykonanie projektów budowlanych z pozwoleniami na budowę dla 21 km tras rowerowych, co pozwoli na ich budowę w 2008 r.

W.2.4. Modernizacja układu komunikacyjnego oraz przywrócenie parametrów technicznych sieci i obiektów układu, szczególnie mostowych.

WI

Projekt w fazie realizacji. W ostatnich latach wykonano:

- w 2001 r. : - remont mostu nad Bytomką przy Placu Teatralnym,
 - remont tunelu dla pieszych pod DK-88 przy ul. Prężyny,
 - remont mostu nad Kłodnicą w ulicy Legnickiej,
 - doraźne zabezpieczenie nośności wiaduktu DK-88 nad ulicą Mikulczycką,
 - budowę łącznika pomiędzy ul. Szkubacza i Al. Korfatego,
 - nową sygnalizację świetlną na skrzyżowaniu ulic Brygadzystów i Tarnopolskiej,
 - nowe sygnalizacje przyciskowe na przejściu dla pieszych w ulicy Jordana i w ulicy Boh. Monte Cassino,
- w 2002 r.: - budowę przejścia ul. De Gaulle'a do Al. Korfatego,
 - remont mostu nad Potokiem Rokitnickim w ul. Tarnopolskiej,
 - budowę nowej sygnaliz. świetlnej na skrzyżowaniu Al.Korfatego i ul. Niedziałkowskiego,
 - modernizację sygnaliz. świetlnej na skrzyż. ulic Wolności i De Gaulle'a,
- w 2003 r.: - budowę nowego pasma ulicy Bytomskiej wraz z budową nowych mostów nad Bytomką, modernizacją skrzyżowań z Pl. Teatralnym z ul. Hagera, z ul. Stalmacha i modernizacją 2 istniejących w tym rejonie sygnalizacji świetlnych,
 - modernizację skrzyżowania ulic De Gaulle'a i 1 Maja wraz z budową nowej

- sygnalizacji świetlnej,
- rozpoczęto remont mostu nad Bytomką w ul. Bytomskiej,
- rozpoczęto modernizację Placu Krakowskiego,
- w 2004 r.: - wykonano remont wiaduktu DK-88 nad ul. Mikulczycką,
- wykonano zabezpieczający przed wpływami górniczymi remont mostu nad Kłodnicą w ul. Legnickiej.
- w 2005 r.: - wykonano modernizację mostu w ciągu ul. Kondratowicza,
- w 2006 r.: - wykonano modernizację zjazdów z DK 4(88) do ulic Mikulczyckiej i Hagera

IK

Potrzeby w zakresie modernizacji układu komunikacyjnego miasta i obiektów mostowych nadal są olbrzymie.

Potrzeby te wiążą z rosnącym natężeniem ruchu samochodowego, w szczególności pojazdów wysokotonazowych, powodujących uciążliwości dla mieszkańców i przyspieszoną degradację dróg i obiektów mostowych. W 2004 r. wykonano remont wiaduktu DK – 88 nad ulicą Mikulczycką oraz remont mostu nad Kłodnicą w ulicy Legnickiej. W 2005 r. wykonano remont mostu nad rzeką Bytomką w ulicy Kondratowicza. W 2006 r. wykonano remont łóżysk i nawierzchni mostu nad Kłodnicą w ulicy Legnickiej po przejściu frontu wydobywania górnictwa oraz zmodernizowano skrzyżowanie ulic Wolności, Boh. M. Cassino i wybudowano sygnalizację świetlną skrzyżowania ulic Grunwaldzkiej, Franciszkańskiej. W 2006 r. rozpoczęto modernizację zjazdów z DK – 88.

W.2.5. Zwiększenie liczby wydzielonych miejsc parkingowych w obszarze śródmiejskim.

Od ostatniego sprawozdania z 19.08.2004 r. nie zwiększyła się w obszarze śródmiejskim liczba wydzielonych miejsc parkingowych. W chwili obecnej trwają uzgodnienia projektowe dla inwestora planującego wybudowanie parkingu dwupoziomowego w zbiegu ulic Barbary Kowalskiej, związanego z planowaną budową obiektu handlowego.

W.2.6. Modernizacja sieci tramwajowej oraz jej rozbudowa w ciągu projektowanego przedłużenia ul. de Gaulle’a w kierunku północnych dzielnic miasta.

Projekt nie jest realizowany.

W.2.7. Budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego wszystkich środków pasażerskich transportu publicznego w oparciu o dworzec PKP.

Projekt nie jest realizowany.

Program W.3: Podniesienie skuteczności ochrony środowiska i rewitalizacji obszarów przemysłowych, w tym obszarów górniczych.

Cel: Znacząca poprawa jakości środowiska w Zabrzu.

W.3.1. Poprawa jakości powietrza atmosferycznego m.in.: obniżenie niskiej emisji zanieczyszczeń komunalnych.

Likwidacja niskiej emisji stanowi priorytetowe zadanie w realizacji polityki ekologicznej miasta Zabrze. Na terenie Zabrze od grudnia 1994r. obowiązuje uchwała Rady Miejskiej w sprawie ograniczenia niskiej emisji poprzez zakaz tworzenia nowych

i odtwarzania podczas remontów kapitalnych węglowych systemów grzewczych w lokalach mieszkalnych, użytkowych i użyteczności publicznej stanowiącej własność gminy.

Zwrócono się również z apelem do wszystkich właścicieli, administratorów i użytkowników budynków i lokali mieszkalnych lub użytkowych, w których stosowane są do ogrzewania paleniska węglowe, o zmianę tych systemów. Opracowano program częściowego dofinansowania z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wydatków poniesionych w związku ze zmianą ogrzewania węglowego na ekologiczne gazowe, elektryczne i olejowe. Program ten przeznaczony jest dla osób fizycznych będących najemcami lub właścicielami mieszkań w domach jedno lub wielorodzinnych, podmiotów prowadzących działalność gospodarczą oraz właścicieli oraz użytkowników obiektów użyteczności publicznej. W roku 2004 do regulaminu wprowadzono możliwość uzyskania dofinansowania do modernizacji systemu ogrzewania przy zastosowaniu wysokosprawnych kotłów węglowych. Ze względu na przekroczenie dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu w terenie strefy „Aglomeracja górnośląska”, w której znajduje się Zabrze, możliwość uzyskania dofinansowania obwarowano określając gwarantowany przez producenta urządzenia grzewczego wskaźnik emisji pyłu poniżej 60 g/GJ. Znalazły się również zapisy gwarantujące częściowy zwrot kosztów dla osób fizycznych wykorzystujących odnawialne źródła energii.

Realizacja programu dofinansowania zmiany sposobu ogrzewania pozwala na wyeliminowanie węgla w paleniskach, średnio około 1 500 ton w skali roku. Zakładając, że w ciągu roku eliminuje się średnio 1 500 ton węgla o zawartości popiołu 7% i siarki 0,66% uzyskuje się efekt ekologiczny w postaci:

- zmniejszenia emisji pyłu o 21 ton
- zmniejszenia emisji SO₂ o 15,8 ton.

Od roku 1994 do roku 2006 zrealizowano 5 767 wniosków, co daje łączną kwotę dofinansowania z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 7 797 636,70 zł.

Liczba zrealizowanych wniosków z zakresu zmiany systemu ogrzewania
z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

ROK	ZREALIZOWANA LICZBA WNIOSKÓW	KWOTA REFUNDACJI (ZŁ)
1994	243	136 900,00
1995	252	278 240,00
1996	481	479 728,00
1997	392	375 614,00
1998	395	455 653,00
1999	446	540 039,00
2000	644	873 200,00
2001	627	799 138,00
2002	657	876 118,00
2003	783	993 070,00
2004	714	899 650,00
2005	443	565 006,00
2006	404	525 280,70
RAZEM	5 767	7 797 636,70

W.3.2. Sporządzenie wieloletniego programu ochrony i kształtowania środowiska.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. „Prawo ochrony środowiska” (Dz. U. z dnia 20 czerwca 2001 r. nr 62, poz. 627) zobowiązuje władze powiatów – miast na prawach gmin i powiatów – do sporządzenia programów ochrony środowiska uwzględniając cele ekologiczne, priorytety ekologiczne, rodzaj i harmonogram działań ekologicznych, środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno-ekologiczne i środki finansowe.

W świetle Ustawy o odpadach plan gospodarki odpadami jest jedną z części programu ochrony środowiska.

„Program Ochrony Środowiska dla miasta Zabrze na lata 2004 – 2015” wraz z wyodrębnionym elementem pt.: „Plan Gospodarki Odpadami dla miasta Zabrze” przyjęty został uchwałą Nr XXVI/263/04 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 17 maja 2004 roku.

Za sporządzenie programu ochrony środowiska i planu gospodarki odpadami odpowiada Prezydent Miasta, a z ich wykonania, co dwa lata wykonywane będą raporty przedstawiane Radzie Miejskiej.

Do opracowania „Programu ochrony środowiska dla miasta Zabrze” wraz z wyodrębnionym „Planem gospodarki odpadami dla miasta Zabrze” przystąpiono w oparciu o wynik postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie artykułu 14 ustawy o zamówieniach publicznych (Dz. U. Z 1998 r., Nr 119 poz. 773 z późniejszymi zmianami) przeprowadzonego przez gminę Zabrze. Na jego podstawie w dniu 5 września 2003 roku zawarto umowę pomiędzy Gminą Zabrze a Instytutem Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. z Katowic wybraną w drodze powyższego postępowania na wykonawcę projektu.

Szczegółowe cele i działania proponowane w programie ochrony środowiska obejmują poprawę jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, ochronę dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowania zasobów przyrody, zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów, wody i energii oraz realizację zadań o charakterze systemowym. W zakresie poprawy jakości i bezpieczeństwa ekologicznego, cele szczegółowe i podejmowane działania, przedstawiono dla:

- Jakości wód i gospodarki wodnej,
- Jakości powietrza atmosferycznego,
- Hałasu,
- Promieniowania elektromagnetycznego,
- Poważnych awarii.

Oprócz wymienionych zagadnień uznano, że należy sprecyzować cele i działania w zakresie racjonalnego użytkowania zasobów przyrody dla:

- Ochrony przyrody,
- Ochrony lasów,
- Ochrony gleb,
- Zasobów kopalin,
- Terenów poprzemysłowych.

Główne zagadnienia w zakresie zrównoważonego wykorzystania surowców, materiałów i energii dla miasta Zabrze koncentrowały się na określeniu celów i działań w zakresie kształtowania się stosunków wodnych i ochrony przed powodzią. Natomiast dla realizacji wszystkich zagadnień ekologicznych w mieście niezbędne jest podjęcie celów i działań o charakterze systemowym takich jak:

- Integracja działań proekologicznych z rozwojem społeczno-gospodarczym miasta,
- Edukacja ekologiczna społeczeństwa miasta
- Ekologizacja planowania przestrzennego.

Opracowanie **Planu Gospodarki Odpadami** dla Miasta Zabrze (PGO) jest realizacją obligatoryjnego obowiązku nałożonego m.in. na powiaty i gminy zapisem ustawy z dnia 27.04.2001 r. o odpadach (Dz.U. Nr 62, poz. 628, z późn. zm.). Z uwagi na fakt, że Zabrze jest miastem wydzielonym na prawach powiatu, zgodnie z art. 14.9 PGO obejmuje zadania planu powiatowego i gminnego.

Ustawa o odpadach przewiduje, że gminny plan gospodarki odpadami powinien określać w szczególności: rodzaj, ilość i źródło pochodzenia odpadów, rozmieszczenie instalacji i urządzeń do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów wraz z wykazem podmiotów prowadzą-

cych działalność w tym zakresie, działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, proponowany system gospodarki odpadami oraz rodzaj i harmonogram przedsięwzięć wraz ze źródłami środków finansowych i harmonogramem ich uruchamiania.

Zgodnie z art. 15.7 ustawy o odpadach PGO obejmuje wszystkie rodzaje odpadów powstających na terenie danej jednostki administracyjnej oraz przywożonych na jej teren, a w szczególności odpady komunalne z uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji, odpady opakowaniowe, odpady budowlane, wraki samochodowe, opony oraz odpady inne niż niebezpieczne i odpady niebezpieczne, w tym odpady medyczne i weterynaryjne, oleje opadowe, baterie i akumulatory, farby i lakiery, PCB, azbest.

Dokumentami nadrzędnymi wobec Planu Gospodarki Odpadami dla miasta Zabrze są Krajowy Plan Gospodarki Odpadami (KPGO) i Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego (WPGO).

Raportu z realizacji

PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA oraz PLANU GOSPODARKI ODPADAMI

Artykuł 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku „Prawo Ochrony Środowiska” (Dz. U. Nr 62 poz. 627 z późniejszymi zmianami) nakłada na organ wykonawczy w tym przypadku prezydenta miasta na prawach powiatu obowiązek sporządzenia co 2 lata raportu z realizacji programu, który przedstawia się Radzie Miasta. Z kolei art. 14 ustawa o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz. U. z 2001 roku Nr 62, poz. 628 z późniejszymi zmianami), zobowiązuje organ wykonawczy miasta do sporządzenia sprawozdania z realizacji planu gospodarki odpadami i przedstawienia go Radzie Miasta w terminie do 31 marca po upływie okresu sprawozdawczego.

Obecnie zgodnie z umową zawartą dnia 06.10.2006r. (umowa nr CRU/2631/2006) pomiędzy Gminą Zabrze, a Sp. z o.o. WERONA z siedzibą w Tychach zostało zlecone zadanie pn. „Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami”. Wykonawca jest zobowiązany do wykonania przedmiotu zamówienia do dnia 28.02.2007r.

IK

Projekt zrealizowano w zakresie założeń do planu zaopatrzenia Zabrze w ciepło, energię elektryczną i paliwo gazowe w sposób opisany dla projektu „T.1.2.”

W.3.3. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej z wykorzystaniem zdolności technologicznych oczyszczalni ścieków Śródmieście.

IK

Trwa przygotowanie realizacji inwestycji programu pn. „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Zabrze”.

WE

Decyzją Komisji Europejskiej Nr C(2004)5485 z dnia 21 grudnia 2004r. zostało przyznane dofinansowanie ze środków Funduszu Spójności dla Projektu Nr 2004/PL/16/C/PE/027 pn. "Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Zabrze".

Beneficjentem środków z Funduszu Spójności jest Gmina Zabrze, natomiast Zabrzeńskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. jest podmiotem, który na mocy Decyzji Komisji Europejskiej uczestniczy w realizacji Projektu FS i działa na rzecz Beneficjenta.

W realizację Projektu zaangażowani są również:

- Sektorowy Urzędnik Zatwierdzający (SUZ), powołany w Instytucji Pośredniczącej w Zarządzaniu I-go szczebla, tj. Ministerstwie Środowiska,
- Instytucja Pośrednicząca w Zarządzaniu II-go szczebla, tj. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) w Warszawie.

W skład zespołu odpowiedzialnego za realizację Projektu wchodzi: nominowani przez Sektorowego Urzędnika Zatwierdzającego (w Ministerstwie Środowiska) - Pełnomocnik ds. Realizacji Projektu (MAO), Zastępca Pełnomocnika ds. Realizacji Projektu (Z-ca MAO) oraz utworzona w strukturach ZPWik Sp. z o.o. - Jednostka Realizująca Projekt (JRP).

Projekt zabrzański jest czwartym pod względem wielkości w Polsce wśród projektów, które pozyskały dofinansowanie w 2004 roku. Wartość przedsięwzięcia szacowana jest na **91.020.696 EURO**, przy czym dofinansowanie z FS wynosi 58.287.351 EURO, co stanowi 65% wydatków kwalifikowanych, wynoszących 89.672.847 EURO. Pozostałe 35% to wkład własny Gminy Zabrze i ZPWik Sp. z o.o. W ramach przedsięwzięcia inwestycyjnego, na terenie miasta powstanie lub zostanie przebudowane łącznie około: -113 km kanalizacji sanitarnej, 63 km kanalizacji deszczowej, 12 km wodociągów przesyłowych oraz 86 km sieci wodociągowej rozdzielczej. Po wykonaniu robót związanych z przebudową sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, konieczne będzie odtworzenie łącznie ok. 417 tys m² powierzchni dróg i chodników. Przebudowa kanalizacji ogólnospławnej na system rozdzielczy pozwoli na wyeliminowanie dopływu nieczyszczonych ścieków ogólnospławnych do wód powierzchniowych, natomiast likwidacja nielegalnych podłączeń kanałów deszczowych do kanalizacji sanitarnej pozwoli na wyeliminowanie dopływu wód deszczowych do oczyszczalni ścieków. Projekt obejmuje także likwidację oczyszczalni ścieków (w Dzielnicach: Rokitnica, Makoszowy i Grzybowice) z jednoczesnym przerzutem ścieków do zmodernizowanej w 2003r oczyszczalni w Mikulczycach oraz do mającej ulec przebudowie, Oczyszczalni Ścieków "Śródmieście". Całe przedsięwzięcie pn. "Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Zabrze" będzie miało pozytywny wpływ na środowisko, ograniczone zostaną zrzuty nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i gruntu, co przyczyni się do poprawy stanu czystości wód powierzchniowych na tym terenie, wód gruntowych oraz do ochrony zasobów wód podziemnych. Budowa i przebudowa systemu wodociągowego, wpłynie na pełne wykorzystanie własnych ujęć wody oraz na znaczące zmniejszenie ilości awarii sieci wodociągowej, co pociąga za sobą zmniejszenie strat wody w systemie wodociągowym. Powyższe działania wpłyną m.in. na zwiększenie stopnia niezawodności zaopatrzenia w wodę oraz skierowanie 100% ścieków bytowych do zmodernizowanych oczyszczalni ścieków. Celem nadrzędnym Projektu jest osiągnięcie norm jakościowych zgodnych z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej. Cel ten realizowany będzie przy uwzględnieniu zasad polityki ekologicznej Unii Europejskiej, a w szczególności zasady przezroczności, prewencji, likwidowania zanieczyszczeń "u źródła" i zasady "zanieczyszczający płaci". Szacuje się, iż Projekt swym zasięgiem obejmie ponad 80% powierzchni miasta, aby kompleksowo uporządkować gospodarkę wodno-ściekową w Zabrzu. Projekt realizowany będzie w ramach ośmiu Zadań: pięciu Zadań na wykonanie robót oraz trzech Zadań na świadczenie usług. Umowy z wszystkimi wykonawcami wyłonionymi w przetargach przeprowadzanych zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych, zawierane będą wspólnie przez Gminę Zabrze i ZPWik Sp. z o.o. Wynika to z zapisów Umowy o delegowanie realizacji Projektu. Całość prac w terenie została podzielona na pięć Zadań:

Zadanie 1 - nr 2004/PL/16/C/PE/027 - 1: Poprawa gospodarki wodno - ściekowej na terenie Gminy Zabrze - dzielnice Grzybowice i Rokitnica.

Zadanie 2 - nr 2004/PL/16/C/PE/027 - 2: Poprawa gospodarki wodno - ściekowej na terenie Gminy Zabrze - dzielnice Pawłów, Kończyce, Os. Józefa, Os. Janek i Centrum.

Zadanie 3 - nr 2004/PL/16/C/PE/027 - 3: Poprawa gospodarki wodno - ściekowej na terenie Gminy Zabrze - dzielnice Zaborze, Makoszowy i Biskupice.

Zadanie 4 - nr 2004/PL/16/C/PE/027 - 4: Poprawa gospodarki wodno - ściekowej na terenie Gminy Zabrze - dzielnice Maciejów i Mikulczyce.

Zadanie 5 - nr 2004/PL/16/C/PE/027 - 5: Poprawa gospodarki wodno - ściekowej na terenie Gminy Zabrze - Przebudowa oczyszczalni ścieków "Śródmieście".

W pierwszej kolejności realizowane będą umowy na świadczenie usług:

Zadanie 8 nr 2004/PL/16/C/PE/027 - 8: Poprawa gospodarki wodno - ściekowej na terenie Gminy Zabrze - Promocja Projektu

Jednym z warunków Decyzji Komisji Europejskiej Nr C(2004)5485 z dnia 21 grudnia 2004 roku, w sprawie przyznania pomocy z Funduszu Spójności, jest obowiązek zapewnienia realizowanemu Projektowi odpowiedniej promocji. Działania informacyjne i promujące mają m.in. na celu zwiększenie świadomości opinii publicznej na temat roli, jaką odgrywa Wspólnota przy realizacji projektów współfinansowanych z Funduszu Spójności oraz upowszechnienie celów tego funduszu, jak i efektów realizowanych przedsięwzięć. Do obowiązkowych działań promocyjnych zalicza się: informowanie mediów o rozpoczęciu, istotnych etapach realizacji oraz zakończeniu projektu (informacje prasowe, spotkania z mediami, konferencje prasowe); umieszczanie tablic informacyjnych w miejscu realizacji projektu, jak i tablic pamiątkowych po zakończeniu robót. Wśród innych działań możemy wyróżnić: przygotowanie plakatów, broszur, ulotek, prowadzenie strony internetowej, organizowanie konferencji i wystaw.

Zadanie 7 nr 2004/PL/16/C/PE/027 - 7: Poprawa gospodarki wodno - ściekowej na terenie Gminy Zabrze - Konsultant ds. przetargów

Przedmiotem zamówienia jest:

- opracowanie i przekazanie Zamawiającemu Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ) wraz z Ogłoszeniem o zamówieniu dla pięciu postępowań prowadzonych w trybie przetargów ograniczonych na wybór wykonawców robót budowlanych,
- powielenie opracowanych i zaakceptowanych przez NFOŚiGW, SIWZ na wykonanie robót,
- udział, w charakterze biegłych, w pracach Komisji przetargowych w postępowaniach na wybór Wykonawców robót budowlanych, dla poszczególnych Zadań 1-5, w tym udział w przygotowaniu wyjaśnień i modyfikacji dot. SIWZ dla poszczególnych Zadań 1-5.

Zadanie 6 nr 2004/PL/16/C/PE/027 - 6: Poprawa gospodarki wodno - ściekowej na terenie Gminy Zabrze – Inżynier

Przedmiotem zamówienia jest pełnienie funkcji Inżyniera w rozumieniu takim, jakim funkcja ta określona jest w "Warunkach Kontraktu na budowę dla robót budowlanych i inżynierskich projektowanych przez zamawiającego" (tzw. "Czerwony FIDIC"). Do zakresu obowiązków Inżyniera będzie należało również sprawowanie nadzoru inwestorskiego nad realizacją robót.

Nowy projekt o roboczej nazwie „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Zabrze, etap II: Dostosowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Zabrze do wymagań Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych” został wpisany na listę indykatywną, stanowiącą załącznik do Programu Operacyjnego „Infra-

struktura i Środowisko” na okres programowania 2007 - 2013. Koszt projektu szacowany jest wstępnie na ok. 55 mln EURO.

W celu spełnienia zobowiązań akcesyjnych Rządu Polskiego, wynikających z ustawy Prawo Wodne, miasto Zabrze chce dołożyć wszelkich starań, aby do końca 2010 roku aglomeracja Zabrze spełniła w pełni wyżej wymienione wymagania. Konieczność wnioskowania o nowe środki wynika m.in. z faktu, iż w wyniku analizy obszaru aglomeracji Zabrze, w oparciu o opracowane projekty budowlane i wykonawcze oraz przeprowadzone analizy studialne oszacowano, że w celu spełnienia powyższych wymagań miasto Zabrze powinno do końca roku 2010 posiadać około 400 km sieci kanalizacji sanitarnej. Po zakończeniu obecnie realizowanego Projektu pn. „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Zabrze” w ramach Funduszu Spójności, stan sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miasta osiągnie poziom ok. 300 km. Umieszczenie planowanego projektu na liście indykatywnej, jest pierwszym krokiem na drodze do pozyskania dofinansowania ze środków Funduszu Spójności.

Pierwsze prace budowlane i modernizacyjne powinny rozpocząć się wiosną 2007 roku.

Obecnie prowadzone są trzy postępowania przetargowe: na Usługi Inżyniera oraz na wykonanie robót dla Zadania 5 – Przebudowa Oczyszczalni Ścieków „Śródmieście” i dla Zadania 4 – Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Zabrze - dzielnice Maciejów i Mikulczyce.

Do końca I kwartału 2007 roku planowane jest wszczęcie pozostałych postępowań przetargowych na wykonanie robót, tj., dla Zadania 1 – dzielnice Grzybowice i Rokitnica, dla Zadania 2 - dzielnice Pawłów, Kończyce, Os. Janek, Os. Józefa oraz Centrum i dla Zadania 3 - dzielnice Zaborze, Makoszowy, Biskupice.

Od marca 2007 roku planowane są spotkania z mieszkańcami poszczególnych dzielnic objętych projektem.

WI

Projekt w fazie realizacji.

W 2001 r. zlikwidowano przestarzałą oczyszczalnię ścieków „Biskupice” a w 2002 r. zlikwidowano przestarzałą oczyszczalnię ścieków na Zaborzu. Ścieki skierowano nowymi kolektorami do oczyszczalni ścieków „Śródmieście”. Obecnie trwają prace przygotowawcze do realizacji szeroko zakrojonego projektu dalszego uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej.

- Przeprowadzono w poszczególnych dzielnicach Miasta konsultacje społeczne z mieszkańcami – na temat zgłoszonego do Funduszu Spójności programu p.n. „Poprawa gospodarki-wodno ściekowej na terenie Gminy Zabrze”.
- Opracowano program „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Zabrze”.
- Opracowano: Studium wykonalności przedsięwzięcia i Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wraz z oceną oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla programu „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Zabrze”.
- Dokonano wyboru wykonawców na opracowanie dokumentacji projektowych
- W fazie odbiorów końcowych jest dokumentacja projektowa na poszczególne zadania
- W toku procedury formalno - prawne związane z uzyskaniem pozwoleń na budowę
- W drodze przetargu wybrano konsultanta , który opracowuje SIWZ na wybór wykonawcy robót
- W toku procedury wyboru zgodnie z Ustawą Prawo Zamówień Publicznych na:

- wykonawcę robót dla zadania V – modernizacja Oczyszczalni Ścieków Śródmieście
- wykonawcę robót dla zadania IV – Maciejów
- Inżyniera Kontraktu

Miasto Zabrze opracowało program inwestycyjny, który ma być wspierany poprzez dotacje z Funduszu Spójności. Plan opiera się na „Programie poprawy gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Zabrze”.

Program inwestycyjny obejmuje następujące cele:

- poprawę niezawodności zaopatrzenia w wodę
- rozbudowę kanalizacji sanitarnej
- zapewnienie zgodnego z normami oczyszczania ścieków
- zmniejszenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych powodowanych przez zrzuty wód deszczowych

Celem nadrzędnym projektu poświęconego gospodarce wodno-ściekowej w Zabrzu jest osiągnięcie norm jakościowych zgodnych z przepisami Unii Europejskiej oraz polskimi. Główna część inwestycji dotyczy poprawy jakości wód powierzchniowych. Poprzez poprawę zarówno sieci kanalizacji sanitarnej jak i deszczowej, zanieczyszczenie zbiorników wody powierzchniowej zostanie zmniejszone. Będzie to osiągnięte bezpośrednio poprzez zmniejszenie ilości zrzutów nieoczyszczonych ścieków i wody opadowej jak również pośrednio przez poprawę skuteczności oczyszczalni ścieków poprzez ograniczenie infiltracji wody gruntowej oraz spływu wód opadowych do systemu kanalizacji sanitarnej.

Zostały wydane decyzje ustalające lokalizację inwestycji celu publicznego dla inwestycji p.n. „Poprawa gospodarki wodno - ściekowej na terenie Gminy Zabrze" (spis dec. - zał.I).

W. 3.4 Rekultywacja i likwidacja hałd.

W 2005r. na zlecenie Gminy Zabrze zostało wykonane przez Instytut Podstaw Inżynierii Środowiska Polskiej Akademii Nauk w Zabrzu opracowanie pn.: „Weryfikacja i uszeregowanie zinwentaryzowanych terenów przemysłowych oraz określenie stopnia ich degradacji”. Opracowanie wykonane w 2 egz. zostało odebrane protokołem zdawczo-odbiorczym z dnia 15.03.2006r. Jeden z egzemplarzy znajduje się w Wydziale Ekologii, a drugi do Wydziału Strategii, Rozwoju Miasta i Integracji Europejskiej. Wersję elektroniczną przekazano m.in. Wydziałowi Geodezji.

Wg w/w opracowania, zwałowiska znajdują się w różnym stanie i ich ostateczny kierunek zagospodarowania winien być określony w Planie Miejscowym.

Aktualnie:

- zwał przy ul. Makoszowskiej /teren Kopalni/ - znajduje się w trakcie rozbiórki,
- zwał przy ul. Makoszowskiej /teren Koksowni/ - znajduje się w końcowej fazie rozbiórki,
- zwał Ruda dz. Biskupice /teren Skarbu Państwa/ - prowadzona likwidacja zapożarowania,
- zwał przy ul. Hagera /teren Gminy/ - znajduje się w trakcie rozbiórki,
- zwał przy DK88 /teren Gminy/ - znajduje się w trakcie rozbiórki,
- zwał przy ul. Kopalnianej /teren BSRK/ - cz. zachodnia zapożarowana, cz. wschodnia rozbierana, w 2006r. wydano decyzję uzgadniającą „Projekt ostatecznej rekultywacji Hałdy 1/R w Zabrzu Mikulczycach,

- zwał „Sośnica” /rej. rzeki Kłodnicy/ zlokalizowany na terenie Gminy Zabrze, Gliwice i Gierałtowice. Kopalnia „Sośnica- Makoszowy” przygotowuje projekt zagospodarowania terenu zwału w kierunku rekreacyjnym.

W. 3.5. Rewitalizacja przyrodnicza terenów zdegradowanych.

Rewitalizacja przyrodnicza terenów zdegradowanych oraz ostateczny kierunek ich zagospodarowania winien być określony w Miejsowym Planie Zagospodarowania Miasta. Jednym z głównych elementów, stanowiących podstawę ewentualnych rozstrzygnięć, może być opracowanie pn.: „Weryfikacja i uszeregowanie zinwentaryzowanych terenów przemysłowych oraz określenie stopnia ich degradacji” opracowane na zlecenie Urzędu Miejskiego w Zabrzu.

W.3.6. Uruchomienie Miejskiego Centrum Edukacji Ekologicznej oraz informacji o środowisku.

Projekt w fazie realizacji.

W lutym 2002r. w Zakładzie Segregacji i Kompostowni powstało Centrum Edukacji, które przejęło zadania związane z edukacją dzieci i młodzieży odwiedzających zakład. Przygotowane zostały materiały w formie prezentacji. Materiały te wykorzystywane są również na sympozjach i konferencjach. W maju 2002 roku Centrum Edukacji zostało wyposażone w: notebook, projektor, wizualizer, rzutnik oraz ekran 200 x 200 cm. Wymieniony sprzęt zakupiony został ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej za kwotę 30.879 zł.

Ilość zwiedzających Centrum Edukacji Ekologicznej to około 1.500 osób / rok.

W.3.7. Objęcie ochroną prawną terenów i obiektów o dużej wartości przyrodniczej i krajobrazowej.

Urząd Miejski w Zabrzu jest zleceniodawcą opracowań mających na celu udokumentowanie stanu wiedzy na temat zasobów przyrodniczych występujących na terenie Zabrze oraz rozwijanie edukacji i wymiany informacji w celu podnoszenia społecznej świadomości celów i potrzeb w dziedzinie ochrony przyrody i bioróżnorodności.

Do opracowań tych należą:

- „Gajdzikowe Góry. Przyrodnicza ścieżka edukacyjno-rekreacyjna w Zabrzu-Rokitnicy”.

W 2003 roku opracowano koncepcję przyrodniczej ścieżki dydaktyczno- rekreacyjnej Zabrze – Rokitnicy. Opracowanie to wykonane zostało przez Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody „pro Natura” w składzie: Piotr Cempulik, Magdalena Sochacka, Waldemar Żyła, Tadeusz B. Hadaś.

Wyznaczona ścieżka dydaktyczno-rekreacyjna przebiega przez obszar lasu, jak i jego obrzeże. Obszar, przez który przebiega ścieżka położony jest na granicy Zabrze-Rokitnicy z Bytomiem-Miechowicami. Podczas waloryzacji przyrodniczej Zabrze wyznaczono w granicach administracyjnych miasta 52 powierzchnie przyrodniczo cenne, na których stwierdzono występowanie 405 gatunków roślin naczyniowych oraz 95 gatunków ptaków lęgowych. Zaproponowano również utworzenie sześciu zespołów przyrodniczo-krajobrazowych oraz 17 użytków ekologicznych.

Długość ścieżki wynosi około 4,5 km. W jej obrębie wyznaczono 6 pól obserwacyjnych.

Pole obserwacyjne nr 1 - występują tu rośliny i zwierzęta charakterystyczne zarówno dla lasów, jak i pól uprawnych. W otaczającym lesie dominuje brzoza brodawkowata, buk zwyczajny, głóg dwuszyjkowy, bez czarny.

Pole obserwacyjne nr 2 – las, w którym dominuje lipa drobnolistna, brzozy brodawkowate, klon zwyczajny.

Pole obserwacyjne nr 3 – gęsty las, rosną tu głównie jesiony wyniosłe i buki, jaśminowiec, orlica pospolita i wietlica samcza, malina właściwa, sałatnik leśny, konwalijka dwulistna, przylaszczka pospolita, zawilec gajowy, fiołki. itp.

Pole obserwacyjne nr 4 – staw śródleśny, otoczony drzewami – dębami szypułkowymi, lipami drobnolistnymi, brzozy brodawkowatymi i wierzbami białymi, na powierzchni stawu unosi się rzęsa wodna.

Pole obserwacyjne nr 5 – głęboki, suchy parów, rosną tu lipy, jesiony i buki oraz kruszyna pospolita, malina właściwa, młode kasztanowce zwyczajne, a także jeżyna gruczołowata, skrzyp leśny i wietlica samcza.

Pole obserwacyjne nr 6 – dolina Rokitnika, występuje tu dzięciol zielony, szczygły.

- „Aktualizacja waloryzacji przyrodniczej miasta Zabrze”

W roku 2005 została opracowana „Aktualizacja waloryzacji przyrodniczej miasta Zabrze” na bazie istniejącego dokumentu „Waloryzacja przyrodnicza miasta Zabrze” autorstwa dr Piotra Cempulika, mgr inż. Jacka Betleja, mgr Krystyny Holeksa opracowanego w listopadzie 1994r. Na podstawie waloryzacji przyrodniczej, wykonanej w 1994 r., wyznaczono na obszarze Zabrza 52 powierzchnie przyrodniczo cenne. Do tej pory żadna z wyznaczonych powierzchni nie uzyskała formy ochrony prawnej.

Obszary proponowane do objęcia ochroną :

1. Park im. Poległych Bohaterów (na zachód od ul. P. Dubiela)
2. Park Hutniczy przy ul. Mikulczyckiej
3. Park przy ul. Parkowej w Mikulczycach
4. Park Leśny im. Gen. K.W. Świerczewskiego przy ul. 3-go Maja/Sikorskiego w Pawłowie
5. Ogród Botaniczny

- „Użytki ekologiczne i pomniki przyrody na terenie miasta”

Również w roku 2005 zostało zlecone Pracowni Architektoniczno-Urbanistycznej i Twórczości Artystycznej „HORTUS” opracowanie pn.: „Zabrzańskie pomniki przyrody i obszary chronione” (wykonawca: Adam Rostański, Krzysztof Marek Rostański).

Autorzy w/w opracowania w wyniku szczegółowej analizy warunków przyrodniczych Miasta Zabrza, opartej na dostępnej literaturze z tego zakresu oraz na wizjach terenowych, wyodrębniono łącznie 29 obszarów o szczególnej wartości przyrodniczej, które zaproponowano objąć ochroną. Ze względu na znaczny stopień przekształcenia środowiska przyrodniczego terenu Miasta Zabrze, wyszczególniono 2 formy ochrony ustawowej (ustawa o ochronie przyrody – 2004r.) dla wyróżnionych tu obszarów przyrodniczo-cennych.

- zespół przyrodniczo-krajobrazowy,
- użytek ekologiczny.

Na terenie miasta występują obszary objęte ochroną ustawową m.in. jest jeden park - w Mikulczycach przy ul. Parkowej oraz Cmentarz Żydowski przy ul. Cmentarnej – wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Do tego rejestru wpisany jest również Zespół Kliniczny Nr 1, na terenie którego wskazano do ochrony pomnikowej buk pospolity w odm. zwisłej (Fagus sylvatica ‘Pendula’).

Autorzy w/w opracowania proponują objęcie:

- 3 projektowanych zespołów przyrodniczo-krajobrazowych:

- ❖ Dolina potoku Rokitnickiego i Mikulczyckiego,
 - ❖ Dolina Bytomki,
 - ❖ Dolina Czerniawki,
 - 10 projektowanych użytków ekologicznych:
 - ❖ Stawy w Grzybowicach,
 - ❖ Las nad Potokiem w Rokitnicy,
 - ❖ Dolina Potoku Rokitnickiego
 - ❖ Stawy Mikulczyckie,
 - ❖ Staw w Biskupicach,
 - ❖ Potok i stawy w Porembie Wsi,
 - ❖ Park Świerczewskiego,
 - ❖ Glinianki przy Ogrodzie Botanicznym,
 - Ponadto wyznaczono 19 „obszarów ochrony lokalnej” – rozumianych jako obszary charakteryzujące się istotnymi walorami przyrodniczymi, które w przyszłości stać się mogą ważnym uzupełnieniem sieci ekologicznej miasta.
- W/w opracowaniu autorzy wymienili również 21 drzew proponowanych do ochrony i 2 zespoły alejowe (Aleja platanowa (platany kloniste) – ul. Krakusa, ul. Siedleckiego i ul. Piechy; Aleja jesionowa – ul. PGR Nowy Dwór).

– „Aktualizacja i rozbudowa bazy danych o miejscach rozrodu ptaków i płazów, opieka nad stanowiskami miejsc”.

Ponadto w 2005r. Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody pro Natura, z siedzibą we Wrocławiu wykonało opracowanie w zakresie ochrony przyrody określające najcenniejsze miejsca rozrodu płazów i ptaków wodno-błotnych oraz metody aktywnej ochrony tych miejsc.

KIERUNEK ROZWOJU – ZABRZE JAKO CENTRUM KULTURY – K

Program K.1. Zabrze jako centrum dziedzictwa kultury przemysłowej.

Cel: Wykorzystanie potencjału istniejących w Zabrzu obiektów kultury przemysłowej dla zwiększenia atrakcyjności miasta i zmiany jego profilu gospodarczego.

K.1.1. Adaptacja dla turystycznego wykorzystania obiektów kultury przemysłowej.

Na zlecenie Wydziału Architektury w 2001 roku został opracowany „Projekt rekonstrukcji wylotu głównej kluczowej sztolni dziedzicznej w Zabrzu przy ul. K. Miarki wraz z zagospodarowaniem terenu.

Na zlecenie Wydziału Strategii, Rozwoju Miasta i integracji Europejskiej w ramach programu „Zabrze Śląski Ośrodek Kultury Technicznej i Turystyki Przemysłowej” zostały sporządzone nw. dokumentacje:

- Koncepcja programowo przestrzenna przystosowania Skansenu Górniczego „Królowa Luiza” dla potrzeb masowego ruchu turystycznego i prowadzenia działalności oświatowej i rozrywkowej – część naziemna i część podziemna.
- Projekt budowlany konserwacji wierzy wyciągowej.
- Projekt budowlany rewaloryzacji budynku maszyny wyciągowej.
- Projekt budowlany konserwacji muru oporowego.
- Projekt budowlany rewaloryzacji budynku zmiękczalni wód przemysłowych z przeznaczeniem na biura.
- Projekt budowlany budynku warsztatowo-hotelowego.
- Analiza gospodarki cieplnej.
- Projekt zagospodarowania terenu.

2 grudnia 2003 r. na terenie skansenu „Królowa Luiza” w Zabrzu wicemarszałek Województwa Śląskiego Sergiusz Karpiński i Prezydent Zabrze Jerzy Gołubowicz podpisali porozumienie o współpracy pomiędzy Gminą Zabrze a Województwem Śląskim. Celem porozumienia jest współdziałanie na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego Górnego Śląska poprzez realizację projektu „Zabrze – Śląski Ośrodek Kultury Technicznej i Turystyki Przemysłowej”. Projekt podzielono na trzy niezależne etapy: „Guido”, „Królowa Luiza” oraz „Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna”. Zawarte porozumienie jest podstawą do uzyskania środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Gmina Zabrze otrzymała w lutym 2004 r. zaproszenie do udziału w pracach nad tworzeniem szlaku zabytków techniki w Województwie Śląskim. Projekt został opracowany przez Wydział Promocji Regionu, Turystyki i Sportu Urzędu Marszałkowskiego oraz Śląskie Centrum Dziedzictwa Kulturowego. Muzeum Górnictwa Węglowego, Skansen Górnictwa Podziemnego „Guido”, Skansen Górniczy „Królowa Luiza” umieszczone są na liście obiektów proponowanych do umieszczenia na szlaku zabytków techniki i przemysłu. Przedsięwzięcie tworzenia szlaku jest przewidziane na lata 2004-2005. Szlak zabytków techniki jako oferta regionalna umożliwi między innymi zachowanie i wykorzystanie obiektów często unikalnych na skalę światową jak również może być markowym produktem turystycznym Województwa Śląskiego.

Zarządzeniem Prezydenta Miasta został powołany zespół roboczy do spraw uruchomienia Skansenu Górniczego „Guido”. W większości posiedzeń zespołu roboczego uczestniczyli przedstawiciele Gliwickiej Spółki Węglowej, a w kilku ostatnich również Kompania Węglowa. Kompania Węglowa przejęła zobowiązania Spółek Węglowych, a do końca sierpnia 2004 r. ma nastąpić inkorporacja Spółek Węglowych. Gliwicka Spółka Węglowa rozstrzygnęła przetarg na wykonanie niezbędnych robót na terenie działki, na której położony jest szyb „Guido”, a zakończenie prac polegających na zamontowaniu wind wyciągowych, wentylatora i zbudowaniu budynku nadszybia – przewiduje się na dzień 30 listopada 2004 r. Na zlecenie GSW SA został także wykonany operat szacunkowy określający wartość majątku KDWK „M-300”, który jest niezbędny do procedury przekazania. Obecnie przygotowwany jest projekt Uchwały Rady Miejskiej o powołaniu instytucji kultury Skansen Górnictwa podziemnego „Guido” oraz opracowywana jest szacunkowa kalkulacja kosztów uruchomienia i utrzymania „Guido” w roku 2005. Należy również przygotować projekt statutu Skansenu Górnictwa Podziemnego „Guido” oraz uzgodnić jego treść z Ministerstwem Kultury.

Sprawa uruchomienia skansenu powinna stać się przedmiotem szczególnej uwagi w ustaleniu priorytetów w strategii Miasta Zabrze.

W roku 2005 prowadzone były działania zmierzające do przygotowania dla ruchu turystycznego Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „Guido”. Prowadzono rozmowy z przedstawicielami Kompanii Węglowej, Ministerstwa Gospodarki i Górniczych Związków Zawodowych.

Na zlecenie Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz Górnośląskiego Zakładu Energetycznego SA z Gliwic Polska Agencja Rozwoju Turystyki opracowała biznesplan pn. „Koncepcja uruchomienia i rozwoju Zabytkowej Kopalni „Guido” w Zabrzu” Zaproponowane rozwiązanie zakłada stworzenie multidyscyplinarnego kompleksu wykorzystującego infrastrukturę naziemną i podziemną kopalni.

W roku 2006 prowadzone były działania zmierzające do uruchomienia Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego Guido.

07 czerwca 2006 roku zostało zawarte porozumienie pomiędzy Gminą Zabrze a Kompanią Węglową, w którym Kompania zobowiązuje się do przekazania praw majątkowych do aktywów tworzących Kopalnię Doświadczalną Węgla Kamiennego „M-300” w likwidacji na rzecz Gminy Miejskiej Zabrze. Gmina warunkuje przejęcie praw majątkowych od wykonania określonych przez Kompanię robót i doprowadzenia obiektu do takiego stanu

technicznego, który będzie skutkował zgodą właściwego organu nadzoru górniczego na zjazd turystów na obydwie poziomy kopalni.

Kolejnym krokiem była uchwała Rady Miejskiej z dnia 16.10.2006 roku w sprawie utworzenia z Województwem Śląskim wspólnej instytucji kultury pn. Skansen Górnictwa Podziemnego „Guido” w Zabrzu, dla której organizatorami są Gmina Zabrze i Województwo Śląskie, przy czym organem prowadzącym rejestr instytucji kultury jest Gmina Zabrze, a środki niezbędne do utrzymania i funkcjonowania Skansenu zapewniają w odpowiednich proporcjach Gmina Zabrze-51% :Województwo Śląskie-49%.

9 listopada 2006 roku została podpisana umowa pomiędzy Gminą Zabrze a Województwem Śląskim w sprawie utworzenia i prowadzenia wspólnej instytucji kultury pn. Skansen Górnictwa Podziemnego „Guido” w Zabrzu.

K.1.2. Wspieranie rozwoju sieci firm turystycznych organizujących zwiedzanie obiektów kultury przemysłowej i świadczących usługi na rzecz turystów w Zabrzu.

W związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej coraz więcej biur podróży jest w fazie przygotowań specjalnej oferty turystycznej dla zagranicznych gości. Potencjałem naszego regionu i miasta jest z całą pewnością turystyka przemysłowa. Między innymi dlatego Urząd Miejski w Zabrzu przy pomocy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w Katowicach zorganizował warsztaty dotyczące tworzenia produktu turystycznego.

Ćwiczenia były prowadzone na przykładzie Miasta Zabrze. W szkoleniu udział wzięli przedstawiciele lokalnej branży turystycznej działającej na terenie naszego miasta.

Jednym z celów Strategii Województwa Śląskiego na lata 2004-2013 jest rozwijanie całostowego programu promocji, koncentrującego się na budowie pozytywnych skojarzeń wokół regionu, propagowaniu zainteresowania gospodarką naszego województwa, jego mieszkańcami oraz atrakcyjnością tego obszaru. Efektem tych działań było zarejestrowanie Śląskiej Organizacji Turystycznej, która w niedługiej przyszłości stanowić będzie ważny element kształtowania promocji i turystyki w regionie. Gmina Zabrze otrzymała zaproszenie do złożenia deklaracji o podjęciu procedury o przystąpieniu do Śląskiej Organizacji Turystycznej. Członkostwo w organizacji gwarantuje szeroki dostęp do najnowszych rozwiązań w dziedzinie turystyki, wszelką informację nt. działań promocyjnych podejmowanych na szczeblu regionalnym i krajowym, udział na zasadach preferencyjnych w targach, wystawach i szkoleniach. Koncentracja środków szczebla regionalnego, powiatów, gmin i środowisk turystycznych pozwoli na zwiększenie atrakcyjności regionu. Dzięki udziałowi w pracach Śląskiej Organizacji Turystycznej każdy ma szansę skuteczniej zaistnieć na mapie atrakcji turystycznych, zwiększając w ten sposób swój potencjał ekonomiczny i możliwości rozwojowe.

Wydział Kultury, Sportu i Promocji Miasta współpracuje w zakresie turystyki z Polską Organizacją Turystyczną, Polską Izbą Turystyki, Departamentem Turystyki w Ministerstwie Gospodarki i Pracy oraz Światową Organizacją Turystyki z siedzibą w Madrycie. Pod koniec 2004 roku Wydział Kultury, Sportu i Promocji Miasta wspólnie ze Śląskim Oddziałem polskiej Izby Turystyki planuje zorganizowanie study case dla przedstawicieli biur podróży aby zapoznać ich z ofertą turystyczną naszego miasta.

Rozważana jest również możliwość utworzenia w centrum miasta punktu informacji turystycznej.

W maju 2005 roku odbyła się druga międzynarodowa konferencja pn. „Dziedzictwo przemysłowe jako nowy produkt dla turystyki i rekreacji. Doświadczenia krajowe i międzynarodowe”.

Konferencja otrzymała honorowy patronat Światowej Organizacji Turystycznej, Międzynarodowego Komitetu Ochrony Dziedzictwa Przemysłowego, Ministerstwa Gospodarki, Polskiej Organizacji Turystycznej, Polskiej Izby Turystycznej, Marszałka Województwa Śląskiego, Re-

gionalnej Izby Gospodarczej, Śląskiego Związku Gmin i Powiatów.

Przedstawiciele branży turystycznej, naukowcy, politycy oraz muzealnicy mieli możliwość wymiany doświadczeń. Tematyka konferencji zainteresowała Europejski Komitet Ekonomiczno – Społeczny z Brukseli, który był reprezentowany przez pana Juana Mendozę. Konferencja zakończyła się wypracowaniem „Dokumentu końcowego” oraz konkretnymi propozycjami współpracy.

Była to również możliwość zaprezentowania uczestnikom konferencji projektu Ogniska Pracy Pozaszkolnej Nr 4 pn. „Przeszłość industrialna Zabrze w reportażu młodzieżowym. Mała ojczyzna w perspektywie europejskiej”.

W dniach 15-16 września, pod patronatem Światowej Organizacji Turystycznej z siedzibą w Madrycie, odbyła się w Zabrzu III międzynarodowa konferencja pt. „Dziedzictwo kultury przemysłowej jako szansa rozwoju turystyki europejskiej”. Organizatorami był : Urząd Miejski w Zabrzu oraz Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa w Katowicach . Nad całością przedsięwzięcia patronat objął osobiście Minister Gospodarki RP oraz Światowa Organizacja Turystyczna z siedzibą w Madrycie.

Konferencja stała się znaczącym wydarzeniem dla krajowej i międzynarodowej branży turystycznej, gdyż podczas obrad został podpisany list intencyjny , który jest wstępem do przyszłej umowy w sprawie utworzenia Ośrodka Dokumentacji i Promocji Dziedzictwa Przemysłowego dla Turystyki z siedzibą w Zabrzu. Byłby to drugi, po utworzonym dla promocji Szlaku Jedwabnego w Uzbekistanie, ośrodek na świecie, jest to bardzo duże wyróżnienie dla Zabrze, Województwa Śląskiego i Polski.

Uczestnikami konferencji byli przedstawiciele administracji rządowej i samorządowej, podmioty turystyczne i ich zrzeszenia, przedstawiciele sektora kultury, nauki i edukacji jak również eksperci zajmujący się problematyką turystyki z kraju i z Europy.

Podczas jej trwania dokonano wymiany doświadczeń w dziedzinie ochrony, adaptacji obiektów przemysłowych do nowych funkcji, jak również wskazano nowe możliwości finansowania inwestycji w zakresie rewitalizacji i turystyki ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.

K.1.3. Promocja zabrzańskich obiektów kultury przemysłowej w regionie, kraju i za granicą.

Turystyka stymuluje wzrost i przemiany nie tylko bazy i usług turystycznych. Powiązana jest także z komunikacją, handlem, usługami rzemieślniczymi, miejscowym przemysłem a także szeroko rozumianą sferą kultury, sportu i rekreacji. Powiaty i gminy jako faktyczni gospodarze terenu, mają i mogą mieć znaczący wpływ także na kształtowanie produktu turystycznego na obszarze swego działania. Odbywać się to powinno nie systemem nakazowo-rozdzielczym, lecz drogami pośrednimi poprzez wspieranie różnymi formami działań służących turystyce. Powiat i gmina powinny uczestniczyć w wielu przedsięwzięciach wspólnych. Są one tańsze i skuteczniejsze. Toteż wskazana jest współpraca z sąsiadami. Pozytywne efekty ma współpraca zagraniczna, także w ramach miast i gmin bliźniaczych. Umożliwia to realizację przedsięwzięć wspólnych, rozwiązań barterowych a także tak cenną wymianę doświadczeń.

Działania Wydziału Kultury, Sportu i Promocji Miasta doprowadziły do podpisania umowy o współpracy pomiędzy Gminą Zabrze a Rządem Krajowym Styrii. Umowa została podpisana 1 czerwca 2005 r. w obecności Marszałka Województwa Śląskiego w Urzędzie Marszałkowskim a dotyczyła wyrażenia woli podjęcia współpracy w zakresie rekultywacji obiektów i obszarów poprzemysłowych oraz zachowania zabytków przemysłu dla obecnych i przyszłych pokoleń. Gminę Zabrze reprezentował Prezydent Miasta Zabrze Jerzy Gołubowicz a Rząd Krajowy Styrii był reprezentowany przez pana ministra Geralda Schopera.

Działaniem ważnym dla funkcjonowania nowego produktu jest jego promocja. Konieczna jest budowa systemu informacji o możliwościach uprawiania tego rodzaju turystyki oraz przygotowanie listy obiektów o potencjale turystycznym. Wśród działań promocyjnych powinny się znaleźć również:

A. Prezentacje produktu turystycznego na targach turystycznych:

Zabrze uczestniczy w wielu wystawach i targach turystycznych w kraju i za granicą. Zabytki przemysłowe naszego miasta prezentowane były m.in. na takich imprezach turystycznych jak:

- Kaszuby 2000 w Gdyni
- X Krakowski Salon Turystyczny "Lato 2000"
- Glob 2000 w Katowicach
- Tour Salon 2000 w Poznaniu
- Międzynarodowe Targi Turystyczne „Glob 2004” w Katowicach

Ponadto materiały o MGW przekazano na wystawę "EXPO 2000" w Hanowerze, a także poprzez współpracę z Muzeum Górniczym „Zollverein” zabytki nasze prezentowane były w Essen.

W dniach 26 – 28 marca 2004 r. Zabrze uczestniczyło w Międzynarodowych Targach Turystycznych „Glob”. Stoisko zabrzańskie cieszyło się dużym zainteresowaniem. Oferowano zainteresowanym foldery, informatory, gadżety, kalendarze promujące miasto.

Dzięki współpracy z Polską Organizacją Turystyczną przekazano foldery promujące zabytki techniki na targi turystyczne w Berlinie. W miesiącu lipcu 2004 r. wysłano takie same materiały do polskiego Ośrodka Informacji Turystycznej w Moskwie.

W roku 2005 Gmina Zabrze uczestniczyła w Międzynarodowych Targach Turystycznych „Glob” w Katowicach, „TT Warsaw”, MTT „Tour Salon” w Poznaniu oraz ITB w Berlinie. Podobnie jak i w latach poprzednich oferta zabrzańska wzbudzała duże zainteresowanie odwiedzających nasze stoisko.

W roku 2006 Gmina Zabrze uczestniczyła w Międzynarodowych Targach Turystycznych „TT Warsaw”, „Tour Salon” oraz ITB Berlin. Dzięki członkostwu Gminy Zabrze w Śląskiej Organizacji Turystycznej materiały promocyjne Zabrze były prezentowane na targach w Londynie, Moskwie, Pradze.

B. Informacje w mediach. Wydział Kultury, Sportu i Promocji Miasta informuje na bieżąco o wszystkich ważnych wydarzeniach związanych z turystyką. Ścisłe współpracuje z Zabrzańskim Informatorem Samorządowym, prasą lokalną, TVP – 3.

W 2005 roku Gmina Zabrze złożyła deklarację przystąpienia do Śląskiej Organizacji Turystycznej. Dzięki członkostwu w organizacji możemy uczestniczyć na zasadach preferencyjnych w targach, wystawach i szkoleniach. Nasze materiały promocyjne ukazały się podczas targów w Londynie, Kijowie, Moskwie. Istnieje również możliwość ubiegania się o wsparcie działalności wydawniczej i promocyjnej członków ŚOT.

We wrześniu 2006 roku Gmina Zabrze podpisała umowę z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji sp. z o.o. w Zabrzu w sprawie utworzenia punktu informacji o mieście. Do głównych zadań punktu należy: gromadzenie i przetwarzanie danych o mieście, dystrybucja informacji o mieście osobom zainteresowanym oraz instytucjom i mieszkańcom Zabrze, współpraca z innymi lokalnymi ośrodkami i punktami informacji turystycznej, aktywna współpraca z samorządem lokalnym, gospodarczym, stowarzyszeniami i podmiotami gospodarczymi w zakresie kreowania produktu turystycznego i jego promocji.

C. Publikacje promocyjne, foldery, informatory, kalendarze, mapy turystyczne. W roku 2003 wydano publikację „Zabrze – Miastem Turystyki Przemysłowej”, a w roku 2004 zlecono

jej dodruk. Również w roku 2004 zlecono wydrukowanie ulotek informacyjnych dotyczących wybranych obiektów poprzemysłowych. Ulotki ukazały się w języku polskim, angielskim, niemieckim, francuski i rosyjskim. Corocznie wydawane są kalendarze różnego formatu promujące zabytki przemysłowe naszego miasta.

W 2005 roku Wydział Kultury, Sportu i Promocji Miasta wspólnie z Polską Izbą Turystyczną zorganizował study tour pn. „Poznaj nasz Śląsk”. Uczestnikami spotkania byli przedstawiciele biur podróży zajmujący się turystyką przyjazdową zagraniczną i krajową, przedstawiciele samorządu gospodarczego, administracji rządowej i samorządowej oraz dziennikarze prasy ogólnopolskiej i branżowej. po spotkaniu ukazało się wiele artykułów promujących zabrzańskie zabytki przemysłowe.

D. Gromadzenie, przetwarzanie i udostępnianie informacji o produktach turystycznych związanych z turystyką industrialną.

Wydział Kultury, Sportu i Promocji Miasta wraz z Zabrzański Informatorem Samorządowym opracowuje sukcesywnie stronę internetową poświęconą turystyce. Na niej znaleźć można również informacje dotyczące bazy noclegowej, gastronomicznej, rekreacyjnej itp. Zabytki przemysłowe Zabrze jak również walory turystyczne regionu prezentowane były poprzez wystawy, m.in:

"Człowiek a technika", "Śląsk w obiektywie czasu", "200 lat Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej" "Górnictwo rudne: kruszcowe w Polsce", "Rewitalizacja zabytkowej kopalni "Królowa Luiza", „Łączność kopalniana”, „Izba i kuchnia górnicza, wnętrza mieszkalne z przełomu XIX i XX wieku”.

Ponadto informacje o zabrzańskich zabytkach przemysłowych prezentowane były w trakcie sesji i spotkań promujących dziedzictwo techniczne :

- w kopalni wielickiej w trakcie I Spotkań Kultury i Tradycji Górniczych
- w trakcie obchodów 50-lecia Wydziału Górniczego Politechniki Śląskiej
- podczas konferencji z okazji XXX-lecia Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Hutniczego
- podczas dyskusji panelowej poświęcona Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej.

Zabrzeńscy muzealnicy, naukowcy i pracownicy Urzędu Miejskiego brali udział w licznych konferencjach ogólnopolskich i regionalnych, a także międzynarodowych nt. zabytków przemysłowych m.in. w Essen / Niemcy /, w Rybniku, w Gliwicach i w Katowicach., gdzie również propagowali nasze dziedzictwo przemysłowe.

W grudniu 2005 roku zorganizowane zostało spotkanie przedstawicieli zabrzańskiej branży turystycznej z przedstawicielami miasta partnerskiego Sangerhausen. Spotkanie to zainicjowało wolę wspólnego działania w zakresie turystyki między miastami. Podobna oferta została przedstawiona przedstawicielom miasta partnerskiego Seclin.

E. Opracowanie seminariów i konferencji naukowych dotyczących turystyki industrialnej

Pracownicy Wydziału Kultury, Sportu i Promocji Miasta uczestniczą w konferencjach, seminariach, szkoleniach nt. ruchu turystycznego wykorzystania obiektów poprzemysłowych. Dzięki temu podnoszą swoją wiedzę i kwalifikacje. są też organizatorami sesji i konferencji o charakterze popularno-naukowym. Były to m.in.:

- sesja naukowa "Architektura i Zabytki Techniki na Śląsku" zorganizowana wspólnie z Centrum Dziedzictwa Kultury Górnego Śląska w MGW
- IV międzynarodowa konferencja naukowa "Agricolowi Żacy" przedstawiająca problem dziedzictwa techniki XX wieku oraz problemy muzeologii techniczno - górniczej.
- wspólnie z Zarządem Głównym Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa zorganizowano w MGW konferencję poświęconą ochronie dziedzictwa techniki i przemysłu „Ochrona dziedzictwa technicznego”

- symposium dziennikarskie „Zabrze – miasto turystyki przemysłowej” zorganizowane przez Stowarzyszenie „Pro Futuro”, MGW, Muzeum Miejskie oraz Stowarzyszenie Polskich Mediów.

W miesiącu wrześniu 2004 roku odbyła się pierwsza konferencja międzynarodowa pn. „Bogactwo dziedzictwa przemysłowego jako wyzwanie i atrakcyjny produkt dla turystyki i rekreacji”. Konferencje turystyczne odbywają się od tego czasu corocznie.

Podstawowym celem konferencji jest popularyzacja idei ochrony dziedzictwa poprzemysłowego poprzez wykorzystanie jego walorów turystycznych i kulturowych. Konferencje te mogą przyczynić się do zintensyfikowania działań mających na celu rozwój i promocję nowego rodzaju turystyki – turystyki industrialnej, turystyki w obiektach poprzemysłowych.

Konferencje otrzymały honorowy patronat m.in. Światowej Organizacji Turystycznej, Polskiej Organizacji Turystycznej i Polskiej Izby Turystyki.

W 2005 roku wspólnie z Instytutem Turystyki w Krakowie zorganizowano praktyczne warsztaty europejskie w ramach pozyskiwania funduszy strukturalnych pod finansowanie inwestycji turystycznych. Celem warsztatów było podniesienie wiedzy o możliwościach korzystania ze środków strukturalnych Unii Europejskiej przez jednostki samorządu terytorialnego, samorządu gospodarczego, stowarzyszeń branżowych, indywidualnych odbiorców pomocy, którzy będą wnioskodawcami projektów turystycznych finansowanych ze środków unijnych.

K.1.4. Realizacja edukacyjnego programu o zabytkach techniki w Zabrzu.

Względem przemawiającym za zachowaniem zabytków techniki i przemysłu jest także ich wartość edukacyjna. Obecnie, w czasach kiedy duży nacisk kładzie się na edukację regionalną, umożliwienie prowadzenia lekcji w terenie powinno stać się jednym z priorytetów władz samorządowych i kuratorów oświaty. Dzieci znacznie chętniej przyswajają sobie wiedzę empirycznie, niż przez nawet najciekawsze opracowania książkowe. Poprzez edukację regionalną dzieci poznają swe korzenie, a dzięki zapoznaniu się z charakterem pracy w dawnym przemyśle nabiorą szacunku do ciężkiej pracy przodków.

Realizacja edukacyjnych programów o zabytkach techniki w Zabrzu odbywa się obecnie poprzez lekcje muzealne. Lekcje muzealne dla szkół prowadzone są przez pracowników Muzeum w oparciu o własne zbiory i dotyczą zagadnień z geologii, historii i techniki górnictwa, dziejów zagłębi węglowych, tradycji zawodu górniczego na Śląsku, wierzeń i legend oraz obyczajów i obrzędów a także życia codziennego górników.

Szkoły i placówki oświatowe miasta Zabrze zostały poinformowane o wejściu Miasta Zabrze w program dotyczący turystyki edukacyjnej po zabytkach poprzemysłowych miasta Zabrze. Dodatkowo w czterech szkołach ponadgimnazjalnych (CE, ZS-10, ZS-17, ZS-18) w ramach prac dyplomowych przygotowano multimedialne pokazy zabytków techniki i kultury w Zabrzu. Natomiast w ramach ścieżek międzyprzedmiotowych w szkołach gimnazjalnych i podstawowych (G-17, G-25, G-10, G-11, SP-25, Sp-26, ZS-P-8) prowadzone są programy w zakresie edukacji regionalnej i przedmiotowej w zabytkach techniki naszego miasta. Przy realizacji w/w programu w zakresie edukacji prowadzonej przez szkoły i placówki oświatowe miasta napotyka się na problemy związane z brakiem środków finansowych na jego realizację.

W latach ubiegłych w czasie wakacji letnich w każdą środę odbywały się wycieczki z przewodnikiem po Zabrzu pn. „Wędrówki po zabytkach techniki”.

Pokazano m.in.:

- osiedle robotnicze Borsig w Biskupicach
- osiedle robotnicze Ballestremów w Rokitnicy
- osiedle robotnicze dawnej” Donnersmarckhütte” oraz ślady XVIII wiecznej Sztolni Dziedzicznej
- wieżę ciśnień,

-zabudowę dawnej kopalni „Królowa Luiza” oraz ekspozycję dawnych maszyn i urządzeń kopalnianych / maszyna parowa wyciągowa, lokomotywa wąskotorowa, rekonstrukcja wentylatora z 1902 r./

-w podziemiach sztolni czynna jest karczma „Guibald” oferująca dania kuchni śląskiej

-Muzeum Pojazdów Zabytkowych zorganizowane przez Automobil Śląski w hali dawnej kopalnianej kompresowni.

Niestety z powodu braku środków finansowych niemożliwe jest kontynuowanie akcji.

W ramach edukacji regionalne dzieci i młodzież zabrzańskich placówek oświatowych brały udział w ogłoszonych konkursach:

fotograficznych („Górnicy Śląsk – odchodzące dziedzictwo”) i plastycznych („Dlaczego podoba mi się zawód górnika” i „W krainie górnika, Karolinki i Skarbnika”).

Program K.2: Zabrze metropolitalnym ośrodkiem wydarzeń kulturalno – sportowych.

Cel: Koncentracja spektakularnych i różnorodnych wydarzeń - kulturalnych i sportowych - o ponadlokalnym znaczeniu.

K.2.1. Modernizacja i rozbudowa Domu Muzyki i Tańca.

Nie rozbudowano Domu Muzyki i Tańca. Wymieniono natomiast drzwi, wymalowano główną salę widowiskową garderoby i foyer oraz wyremontowano i przystosowano dla osób niepełnosprawnych sanitariaty. W roku 2006 rozpoczęto remont kapitalny budynku. Zakres prac modernizacyjnych, koszty, stopień zawansowania jak również przewidywany termin realizacji poszczególnych prac przedstawia poniższa tabelka:

L.p.	nazwa zadania	wartość	stopień zawansowania/ termin realizacji
I	Termomodernizacja DMIT	6 843 650,42 zł	
1	Instalacja CO wraz z węzłem cieplnym	1 095 542 zł w tym WFOŚiGW 577 002,00 zł	wykonane 100% / wrzesień 2006 r.
2	wymiana stolarki okiennej i drzwiowej	1 053 189,23 zł w tym WFOŚiGW 240 340,00 zł	roboty rozpoczęte/ czerwiec 2007 r.
3	ocieplenie dachu	1 128 569,39 zł w tym WFOŚiGW 546 660,00 zł	roboty rozpoczęte/ czerwiec 2007 r.
4	ocieplenie elewacji	1 386 465,21 zł w tym WFOŚiGW 434 199,00 zł	roboty rozpoczęte/ czerwiec 2007 r.
5	modernizacja wentylacji	2 179 884,59 zł w tym WFOŚiGW 751 896,00 zł	roboty rozpoczęte/ czerwiec 2007 r.
II	Roboty wynikające z ekspertyzy stanu konstrukcji nośnej dachu	740 305,12 zł	
1	demontaż stropu podwieszanego i wzmocnienie konstrukcji nośnej	470 305,12 zł	02/2007 r.
2	montaż stropu podwieszanego wraz z zabezpieczeniem pożarowym konstrukcji nośnej	270 000,00 zł	przetarg ogłoszony 02/2007 r. realizacja marzec/kwiecień 2007
III	Roboty wynikające z nakazu Państwowej Inspekcji Pracy	60 191,93 zł	

L.p.	nazwa zadania	wartość	stopień zawansowania/ termin realizacji
1	wymiana baterii akumulatorów oświetlenia ewakuacyjnego	43 346,60 zł	wykonano 100% 01/2006 r.
2	montaż zabezpieczeń przeciwpanicznych na widowni DMiT	12 737,97 zł	wykonano w 100 %/ 07/2007 r.
3	demontaż elementów sceny (ekran)	4 107,36 zł	wykonano/ 11/2006 r.
IV	Roboty wynikające z postanowienia KW PSP w Katowicach	2 468 808,89 zł	
1	wymiana kurtyn i zasłon na niepalne	8 808,89 zł	11/2007 r.
2	zabezpieczenie ppoż. konstrukcji nośnej dachu	około 80 000,00 zł	marzec 2007 r.
3	wykonanie instalacji hydrantowej	ok. 35 000,00 zł	marzec 2007 r.
4	wykonanie instalacji tryskaczowej	ok. 150 000,00 zł	czerwiec 2007 r.
5	wykonanie instalacji sygnalizacji pożaru	ok. 70 000,00 zł	czerwiec 2007 r.
6	wymiana foteli na widowni	ok. 2 000 000,00	rok 2008/Fundusze UE
7	wydzielenie pożarowe (drzwi ppoż. i dymoszczelne) oraz ppoż. przepustów instalacyjnych	ok. 25 000,00 zł	marzec 2007 r.
8	dźwiękowy system ostrzegawczy ppż.	ok. 100 000,00 zł	rok 2007 r.
V	Zakupy i prace związane z działalnością podstawową	3 611 994,72 zł	
1	instalacja nagłośnieniowa małej sceny	9 112,01 zł	12/2006
2	instalacja oświetleniowa małej sceny	2 882,71 zł	12/2006 r.
3	instalacja nagłośnieniowa dużej sceny	1 800 000,00 zł	wniosek do Ministra Kultury rok 2007
4	instalacja oświetleniowa dużej sceny	1 800 000,00 zł	wniosek do Ministra Kultury rok 2007

K.2.2. Odnowienie i modernizacja obiektów stadionu Górnika Zabrze, hali sportowej MOSiR.

Na stadionie Górnika Zabrze wymieniono część oświetlenia, zmodernizowano cztery wieże oświetleniowe odbudowano i zmodernizowano basen odnowy biologicznej, przygotowano pomieszczenia pod przyszłą siłownię, rozbudowano bazę rekreacyjną (baseniki), zmodernizowano sanitariaty, wyremontowano szatnie I drużyny, zmieniono ogrzewanie na gazowe w budynku głównym i hali lekkoatletycznej, zmodernizowano wejście główne na stadion, zamontowano 3000 krzesełek na trybunach.

Wykonano modernizację wież oświetleniowych na stadionie. Zakupiono kolejne krzesełka plastikowe oraz wykonano modernizację szatni dla zawodników.

Zmodernizowano siłownię i zakupiono nowe przyrządy do ćwiczeń siłowych. Wymieniono murawę na głównej płycie i zainstalowano ogrzewanie jej, podłączając do węzła grzewczego. Zlikwidowano basen pływacki, przygotowując miejsce na budowę dwóch boisk treningowych. W hali lekkoatletycznej wymieniono uszkodzone okna, ocieplając w ten sposób wnętrze hali. W dalszym ciągu trwa modernizacja trybun. Zwiększono bezpieczeństwo kibiców przyjezdnych poprzez zamontowanie siatki zabezpieczającej sektor dla gości.

Zmodernizowano halę sportową MOSiR uwzględniając udostępnienia dla osób niepełnosprawnych, wymieniono większość okien, co poprawiło ocieplenie hali, zmieniono nawierzchnię głównej areny na nową o standardach europejskich, zainstalowano monitoring obiektu, wymieniono posadzki na mniej śliskie, zmieniono wejście do hali oraz wyremontowano ścianę przednią hali wraz ze zmianą konstrukcji, wyremontowano dach, zmodernizowano centralne ogrzewanie, urządzono w podziemiach strzelnicę sportową, przygotowano salkę do squascha, wyremontowane małe hale sportowe, powiększono parking.

K.2.3. Odnowienie i modernizacja obiektów : Muzeum Miejskiego, biblioteki, Muzeum Górnictwa Węglowego, Filharmonii Zabrzeńskiej, Teatru Nowego (Wydział Kultury Sportu i Promocji Miasta).

Muzeum Miejskie. Na zlecenie Wydziału Inwestycji w 2000 r. został opracowany projekt remontu kapitalnego budynku – 16 października 2000 r. Wydział Architektury wydał decyzję o pozwoleniu na budowę dla tej inwestycji. Z powodu braku środków finansowych w budżecie nie odnowiono i nie zmodernizowano budynku Muzeum Miejskiego. Decyzją Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego z dnia 2 sierpnia 2006 r. zostały wyłączone z eksploatacji wszystkie pomieszczenia Muzeum w siedzibie przy Pl. Krakowskim. Zbiory muzealne zostały przeniesione do pomieszczeń zastępczych w Centrum Kształcenia Praktycznego w Zabrzu przy ul.3-Maja 91. Nie jest jednoznacznie określona docelowa siedziba Muzeum Miejskiego.

W 1997 r. na zlecenie Wydziału Architektury został opracowany projekt adaptacji wieży ciśnień przy ul. J.Zamojskiego dla potrzeb Muzeum Miejskiego. Z powodu braku środków finansowych nigdy nie rozpoczęto prac adaptacyjnych. Aktualnie wieża jest własnością prywatną.

Filharmonia Zabrzeńska ma siedzibę w budynku nie należącym do Gminy (własność Skarb Państwa), w związku z czym nie ma tytułu do inwestowania weń. Wykonywane są tylko naprawy bieżące. Rozważa się możliwość przeniesienia instytucji do obiektu miejskiego przy ul. Park Hutniczy 7 (dawna „biblioteka Donnesmarcków”). Rozpoczęto inwestycję, polegającą na adaptacji tego budynku na potrzeby Filharmonii Zabrzeńskiej wraz z zabezpieczeniem dojazdu oraz droga ewakuacyjną. Aktualnie Wydział Gospodarki Gruntami prowadzi negocjacje w celu pozyskania niezbędnych części gruntów pod tą inwestycję.

Przygotowana jest już dokumentacja projektowa i w roku bieżącym zostanie ogłoszony przetarg na wykonanie prac remontowo-adaptacyjnych.

Teatr Nowy. Od 2002 roku przeprowadzany jest remont Teatru Nowego. Dotychczas został naprawiony dach, przywrócona pierwotna bryła poprzez wyburzenie przybudówki przed wejściem, wyremontowana elewacja zewnętrzna / bez strony północnej i części elewacji zachodniej/ oraz wymieniono wszystkie drzwi i okna. Wykonano nowe wejście główne do obiektu i przebudowano wejścia boczne, wykonano także podjazd dla osób niepełnosprawnych. Obecnie trwają prace remontowe w sali widowiskowej zgodnie z zaleceniem Państwowej Straży Pożarnej. Łatwopalna boazeria ścienna została zdemonstrowana i wymienione zostały fotele w sali widowiskowej z zachowaniem przepisowych odstępów. Pozostałe prace remontowe będą kontynuowane w czasie przerwy urlopowej. Planowana jest renowacja sztukaterii, położenie wykładziny oraz obłożenie ścian materiałem dźwiękochłonnym. Brak jest końcowej decyzji odnośnie planowane rozbudowy i przebudowy teatru wg. przyjętego projektu. Na realizację całego projektu potrzeba ok. 12 mln. zł co jest w chwili obecnej kwotą nie do udźwignięcia przez budżet miasta. Czyżby starania, aby pozyskać część środków z funduszy unijnych.

W **Miejskiej Bibliotece Publicznej** przeprowadzono remonty i modernizację w następujących placówkach:

- *Wypożyczalnia Centralna* przy ul. Londzina została pomalowana, wymieniono lampy, wymieniono wyposażenie i wykładziny
- Budynek *Dyrekcji MBP* ul. Londzina został pomalowany i zmodernizowano pomieszczenia biurowe a także wymieniono poszycie dachowe, wymieniono rynny i wyremontowano kominy, a także wymieniono instalację odgromową i zamontowano nawiew w kotłowni. Z uwagi na przeciążenie stropów wyłączono z użytkowania jako składu zbiorów bibliotecznych pierwsze piętro budynku i tym samym przeniesiono Dział Opracowania do sali konferencyjnej w suterenie. Jest to podyktowane decyzją Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego z dnia 18.10.2006 r. Zgodnie z ekspertyzą budowlaną w miesiącu październiku 2007 r. zostanie przeprowadzony remont polegający na skotwieniu budynku
- W *Czytelnii ogólnej* przy ul. Wyzwolenia przeprowadzono w roku 2006 kapitalny remont. Wymieniono cały system centralnego ogrzewania, wymieniono drzwi wejściowe i okna od strony ulicy, ułożono płytki podłogowe, pomalowano oraz wyremontowane pomieszczenia piwniczne wykorzystywane jako magazyn książek

- *Filia Nr 1* – wymieniono stare piece akumulacyjne na bardziej ekonomiczne. Od 7 lutego 2006 r. placówka jest wyłączona z użytkowania ze względu na zły stan techniczno-sanitarny. Podejmowane są działania związane z przeprowadzeniem remontu, jednak sprawa jest blokowana przez Wspólnotę Mieszkaniową, która nie chce ponosić części kosztów remontu.
- *Filia Nr 2* w Biskupicach przy ul. Bytomskiej 28 - Zainstalowano system alarmowy oraz pomalowano czytelnię po zalaniu z rynny.
- *Filia Nr 3* w Maciejowie przy ul. Pestalozziego 16 – wykonano adaptację pomieszczeń adaptacyjnych dla potrzeb Biblioteki oraz zmodernizowano instalację centralnego ogrzewania.
- *Filia Nr 4* przy ul. Czarnieckiego 44 – przeprowadzono remont polegający na ociepleniu budynku i wykonaniu elewacji, odgrzybiono ściany i wyremontowano taras oraz przebudowano zbyt strome schody. Zakupiono zestaw komputerowy z monitorem LCD, drukarkę laserową i zasilacz awaryjny UPS.
- *Filia Nr 5* w Mikulczycach przy ul. Tarnopolskiej 50 – zakupiono 2 zestawy komputerowe z monitorami LCD, drukarkę laserową, czytnik kodów kreskowych, laminator i gilotynę, modem-reuter i punkt dostępowy sieci WLAN, zasilacz awaryjny, biurko i krzesło obrotowe dla czytelników
- *Filia Nr 6* w Rokitnicy przy ul. Krakowskiej 52 - zmiana ogrzewania na gazowe, wymiana podłóg, stropów i witryny okiennej, zamontowanie wiatrołapu, malowanie, remont pomieszczeń sanitarnych i socjalnych.. Zakupiono 3 zestawy komputerowe z monitorami LCD, 2 czytniki kodów kreskowych, laminator i gilotynę, modem-reuter i punkt dostępowy sieci WLAN, zasilacz awaryjny, rolety do okien, biurko i krzesła dla czytelników.
- *Filia Nr 7* w Grzybowicach przy ul. Badestinusa 60 – zakupiono zestaw komputerowy z monitorem LCD, drukarką laserową, zasilacz awaryjny.
- *Filia Nr 8* w Pawłowie przy ul. Gen. Sikorskiego 114 – zakupiono 2 zestawy komputerowe z monitorami LCD, czytnik kodów kreskowych, zasilacz awaryjny, modem-reuter i punkt dostępowy WLAN.
- *Filia Nr 9* w Kończycach przy ul. Paderewskiego 53 – zakupiono drukarkę laserową, zasilacz awaryjny oraz przeniesiono z wypożyczalni centralnej zestaw komputerowy.
- *Filia Nr 10* w Makoszowach przy ul. Kruszyny 1 – zakupiono zestaw komputerowy z monitorem LCD, drukarkę laserową, zasilacz awaryjny UPS, biurko i krzesło obrotowe.
- *Filia Nr 11* przy ul. Wolności 177 – odgrzybiono ściany, wymieniono podłogi, wymalowano pomieszczenia i elewację zewnętrzną, połączono czytelnię z wypożyczalnią poprzez przebicie ściany działowej. Zakupiono 2 zestawy komputerowe z monitorami LCD, 2 czytniki kodów kreskowych, laminator i gilotynę, modem-reuter i punkt dostępowy sieci WLAN, piec akumulacyjny, biurko i 2 krzesła obrotowe dla czytelników.
- *Filia Nr 12* przy Pl. Krakowskim – zakupiono piec akumulacyjny.

- *Filia Nr 13* przy ul. Wyzwolenia 9 – zakupiono zestaw komputerowy, biurko i krzesło obrotowe dla czytelników, 2 laminatory i czytnik kodów kreskowych.
- *Filia Nr 14* przy ul. Gen.de Gaullea – zakupiono czytnik kodów kreskowych.
- *Filia nr 15* na Helence przy ul. Jordana 52 – wymieniono ogrzewanie na gazowe oraz pomalowano pomieszczenia. Zakupiono zestaw komputerowy z monitorem LCD, czytnik kodów kreskowych, laminator i gilotynę, modem-reuter i punkt dostępowy sieci WLAN, ladę biblioteczną i biurko dla czytelników
- *Filia Nr 16* na os. Kopernika przy ul. Banachiewicza 12 – zakupiono czytnik kodów kreskowych, laminator i gilotynę.
- *Filia Nr 17* na Zaborzu przy ul. Korczoka 96 – zakupiono zestaw komputerowy z monitorem LCD, drukarkę laserową, zasilacz awaryjny, biurko i krzesło obrotowe.
- *Filia Nr 18* przy ul. Młodego Górnika 2C – zakupiono biurko i krzesło obrotowe.
- *Filia nr 19* przy ul. Sobieskiego 31 - pomalowano pomieszczenia i zmodernizowano wyposażenie. Dokupiono biurko i krzesło obrotowe.
- *Filia Nr 20* na Pl. Warszawskim 1 – pomalowano pomieszczenia łącznie ze stolarką okienną i drzwiową. Zakupiono zestaw komputerowy z monitorem LCD, czytnik kodów kreskowych, laminator i gilotynę, modem-reuter i punkt dostępowy sieci WLAN, ladę biblioteczną, biurko i krzesło obrotowe dla czytelników

Miejski Ośrodek Kultury powiększono o dwa obiekty na terenie miasta: Ośrodek Kultury „Centrum” przy ul. Brodzińskiego, gdzie mieści się Centrum Organizacji Pozarządowych oraz Kino „Roma” przy ul. Padlewskiego, gdzie działalność rozpoczyna Regionalne Stowarzyszenie Filmów i Fotografii Domowej.

Muzeum Górnictwa Węglowego. Budynek jest własnością Marszałka Województwa Śląskiego – zgodnie z art. 71.1. ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz. 1568) osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna posiadająca tytuł prawny do zabytku wynikający z prawa własności użytkowania wieczystego, trwalego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązaniowego finansuje prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych.

K.2.4. Stworzenie instytucji kultury „Zabrzański Festiwal Interregionalny” w celu organizacji znaczących imprez międzynarodowych, w tym Festiwalu : Filmów Dokumentalnych o Górnym Śląsku i regionach Europy oraz świata, Teatralnego Regionów Europy, Folklorystycznego „Spotkania na Górnym Śląsku”, jazzowego.

Nie powstała instytucja pn. "Zabrzański Festiwal Interregionalny" jednak cel jest realizowany poprzez Wydział Kultury, Sportu i Promocji Miasta przy pomocy zabrzańskich instytucji kultury takich jak np. Dom Muzyki i Tańca, Miejski Ośrodek Kultury, Teatr Nowy.

Odbył się Festiwal Filmów Dokumentalnych "Śląsk 2000", odbywają się corocznie takie imprezy jak: Festiwal Jazzowy, Międzynarodowy Festiwal Organowy, Międzynarodowe Konferencje Naukowe z cyklu „Kultura Europy Środkowej,” Międzynarodowy Festiwal Tańca Sportowego, Międzynarodowy Festiwal Rysowania, Festiwal Dramaturgii Współczesnej - "Rzeczywistość przedstawiona". Miała miejsce również Międzynarodowa wystawa plastyczna "Pent' Art", prezentowana w Zabrzu, RFN, Francji i Szkocji. Wspólnie ze Związkiem Górnośląskim organizowany jest Festiwal Piosenki Dziecięcej „Śląskie śpiewanie”, rozpoczęto również cykl imprez „Parada Regionów”. W roku bieżącym prezentowane były trzy regiony: Śląsk, Mazowsze i Mazury.

K.2.5. Wspieranie funkcjonujących w mieście ośrodków oraz społecznych towarzystw kulturalnych.

Wszystkie ośrodki kultury działające w mieście otrzymują wsparcie finansowe gminy poprzez przyznane dotacje, a także pomoc finansową Wydziału Kultury, Sportu i Promocji Miasta na realizację przedsięwzięć kulturalnych w trakcie roku. Pomoc jest różnorodna w zależności od potrzeb. Społeczne stowarzyszenia i organizacje pozarządowe mają możliwość ubiegania się o dotacje celowe z budżetu gminy oraz wsparcie finansowe w ramach Konkursu Inicjatyw Kulturalnych, który został stworzony m.in. z myślą o tych towarzystwach.

W roku bieżącym przy MOK powstało Centrum Organizacji Pozarządowych, które będzie koordynowało te sprawy.

K.2.6. Promocja wydarzeń kulturalnych i sportowych odbywających się w mieście.

Promocja wydarzeń kulturalnych i sportowych w mieście odbywa się poprzez: rozplakatowanie na słupach ogłoszeniowych, podanie informacji do mediów, konferencje prasowe, wysyłanie listów polecających do prosperujących zakładów pracy, aktualizowanie strony internetowej, prezentacje w GTV, "Naszym Zabrzu Samorządowym" i Informatorze Kulturalnym "Klaskier". Stałe imprezy znajdują się w kalendarzach imprez ogólnopolskich i regionalnych

Program K.3: Zabrze jako ośrodek edukacji artystycznej i kulturalnej.

Cel: Pobudzanie lokalnego zapotrzebowania na wydarzenia artystyczno-kulturalne, które da podstawę rozwoju funkcji metropolitalnych w tym zakresie.

K.3.1. Wspieranie istniejących podmiotów kulturalnych, w tym: muzeów, domów kultury, twórców nieprofesjonalnych, MBP, OPP, kin, filharmonii, teatru.

W ramach posiadanych środków finansowych wszystkie podmioty kulturalne w mieście są wspierane finansowo poprzez Wydział Kultury, Sportu i Promocji i Miasta, ponadto mogą ubiegać się o dodatkowe środki w ramach Konkursu Inicjatyw Kulturalnych. Obecnie przekształcił się on w otwarty konkurs na zadanie publiczne z dziedziny kultury w myśl ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Udzielane jest wsparcie w realizacji m.in. następujących przedsięwzięć:

- Zabrzańskie spotkania kolędowe i chóralne- Chór Passionata
- Zabrzańskie Dni Muzyki Dawnej - OPP Nr 2
- Festiwal Kultury Młodzieży Szkolnej OPP Nr 2
- Międzynarodowy Festiwal Organowy,
- Koncerty umuzykalniające dla przedszkolaków – Filharmonia Zabrzańska
- Tydzień Ziemi - MGW
- I i II Zjazd Chórów Europy Środkowej - PZCHiO
 - Międzynarodowe warsztaty artystyczne "Barwa i Dźwięk" - OSSP i PSM I i II st.
- Międzynarodowy Festiwal Rysowania - OSSP
- Zespół "Psota" i "Estrada" - przy MOK Guido
- Festiwal Jazzowy - Asocjacja Muzyczna
- Śląsk Pamięci Monte Cassino - Zespół Inicjatywny
- Wystawy plastyków nieprofesjonalnych w MM i filiach MBP
- Konkursy recytatorskie (Shakespeare'a i Goethego)- OPP Nr 3
- Konkursy recytatorskie i inne - TKT
- Edukacja filmowa dzieci i młodzieży - Silesia Film i Kino "Marze nie"
- "AGORA" - MBP

- Zespół "Maczki" i "Maki" - OPP NR 1
- Zabrzeński Chór Młodzieżowy "Resonans con tutti"
- Muzeum Górnictwa Węglowego na imprezy promujące skansen "Królowa Luiza"
- Sesje popularnonaukowe Klubu Myśli Humanistycznej – ZSO Nr 5
- Akcje „Lato w mieście” i „Zima w mieście” – MBP i Zespół Przedszkolno-Szkolny Nr 7

K.3.2. Stworzenie łatwo dostępnej sieci informacyjnej o wydarzeniach kulturalno - artystycznych w Zabrzu.

Zgodnie z ustawą Prawo Budowlane wszystkie obiekty użyteczności publicznej winny być dostępne dla osób niepełnosprawnych

W mieście dostęp do informacji w dziedzinie kultury jest łatwy. Miasto ma własny telewizyjny program miejski nadawany w bardzo korzystnym dla widzów czasie, gdzie podawane są wiadomości kulturalne, mamy stronę internetową, co miesiąc wydawany jest informator kulturalny "Kłakier" dostępny w każdej placówce oświatowej i kulturalnej, zakładach pracy, oraz na korytarzach UM, oraz miesięcznik "Nasze Samorządowe Zabrze".

Ponadto co tydzień w UM odbywały się konferencje prasowe, gdzie również omawiane były wydarzenia kulturalne i podawane mediom. Obecnie spotkania te są zawieszone lecz informacje podawane są na bieżąco do prasy lokalnej i regionalnej.

Wspomnieć również trzeba o plakatach i afiszach informujących o imprezach rozwieszanych w mieście i miastach sąsiednich.

K.3.3 Utworzenie Policealnego Studium Teatralnego oraz licencjackich studiów „Organizacji i zarządzania w kulturze.

Nie utworzono szkoły i uczelni, o kierunku podanym w projekcie.

K.3.4. Zagospodarowanie Parku Hutniczego dla organizowania imprez plenerowych.

Z powodu braku środków finansowych nie zagospodarowano Parku Hutniczego w celu umożliwienia organizowania imprez plenerowych.

K.3.5. Rozbudowa bazy Miejskiej Biblioteki Publicznej.

Przeniesiono filię naukową Nr 20 do centrum miasta powiększono czytelnię, stworzono czytelnię prasy przy czytelni głównej na ul. Wyzwolenia.

Przeniesiono filie Nr 3, 9, 10, 13 i 16 do nowych lokali po kapitalnym remoncie.

Wszystkie filie, które były modernizowane, poprawiły swoje warunki nie tylko estetyczne lecz również funkcjonalne.

Przeprowadzono także proces komputeryzacji Miejskiej Biblioteki Publicznej. Zakupiono licencję do rozszerzenia komputerowego systemu bibliotecznego „Prolip”. Zakupiono sprzęt komputerowy do wszystkich Filii oraz 2 stanowiska do Działu Opracowania Zbiorów. Zakupiono sprzęt komputerowy do celów biurowych oraz na użytek stanowisk internetowych w filiach. Biblioteka bierze udział w programie "Śląska Biblioteka Cyfrowa".

K.3.6. Wprowadzenie edukacji kulturowej do szkół i instytucji upowszechniania kultury.

Edukację kulturową prowadzą zabrzeńskie muzea (Muzeum Miejskie, Muzeum Górnictwa Węglowego), Miejska Biblioteka Publiczna, Filharmonia Zabrzeńska, Teatr Nowy, wszystkie ośrodki wchodzące w skład Miejskiego Ośrodka Kultury oraz do niedawna kina "Marzenie"

i "Roma". Obecnie w Kinie „Roma” działalność tą będzie kontynuować Regionalne Stowarzyszenie Filmów i Fotografii Domowej, natomiast Kino „Marzenie” uległo likwidacji.

K.3.7. Zainicjowanie i wspieranie działalności Społecznego Towarzystwa Edukacji Powszechniej.

Stowarzyszenie "Misericordia" powołało do życia przy pomocy wydziałów Urzędu Miejskiego Centrum Kształcenia Ustawicznego dla dorosłych "Wszechnica Zabrzeńska", w ramach której prężnie działa "Uniwersytet Otwarty".

KIERUNEK ROZWOJU – ZABRZE JAKO CENTRUM OPIEKI MEDYCZNEJ – M

Program M.1: Budowa i rozwój Akademickiego Centrum Medycznego.

Cel: Doprowadzenie do powstania i rozwoju działalności ACM jako centrum usług medycznych o oddziaływaniu ponadlokalnym i międzynarodowym.

M.1.1. Wsparcie procesu inwestycyjnego budowy ACM.

Nie jest realizowany z powodu zablokowania inwestycji na szczeblu centralnym.

M.1.2. Rozszerzenie budowy ACM dla kas chorych oraz zagranicznych funduszy zdrowotnych.

Nie jest realizowany z powodu zablokowania inwestycji na szczeblu centralnym.

M.1.3. Rozwój infrastruktury towarzyszącej ACM (uzbrojenie i zagospodarowanie terenów w otoczeniu ACM, ułatwienia i ulgi dla inwestorów).

Nie jest realizowany z powodu zablokowania inwestycji na szczeblu centralnym

M.1.4. Szkolenie kadr dla potrzeb ACM oraz infrastruktury towarzyszącej.

Nie jest realizowany z powodu zablokowania inwestycji na szczeblu centralnym

M.1.5. Organizacja usług medycznej opieki długoterminowej w obiektach medycznych zwalnianych przez ŚIAM i inne jednostki.

Program restrukturyzacji Zespołowego Szpitala Rejonowego zakładał m. in. Poszerzenie liczby łóżek opieki długoterminowej w pomieszczeniach zwalnianych przez Klinikę Ginekologii i Perinatologii ŚAM przy ul. Traugutta.

Termin poszerzenia liczby ww. łóżek jest uzależniony od przystosowania pomieszczeń, do których planowane jest wyprowadzenie Kliniki, tj. przy ul. Wyciska 2.

M.1.6. Wspieranie rozwoju Śl. Centrum Chorób Serca i współpracujących z nim instytucji i firm.

Zadanie realizowane na bieżąco, począwszy od 2002 roku przekazanie gruntu przez miasto pod budowę nowego pawilonu Śląskiego Centrum Chorób Serca, w którym znajdzie siedzibę część Klinik z obecnego obiektu Śląskiego Centrum Chorób Serca, poradnie specjalistyczne, część zaplecza diagnostycznego i administracja.

Termin rozpoczęcia inwestycji : sierpień 2006.

Planowany termin zakończenia realizacji inwestycji I połowa 2009 r.

Program M.2: Rozwój zakresu i standardu usług medycznych i okołomedycznych świadczonych na terenie Zabrze.

Cel: Przyciągnięcie do Zabrze możliwie dużej liczby osób wymagających szeroko rozumianej opieki poprzez zaoferowanie im rozszerzonego katalogu usług medycznych i okołomedycznych.

M.2.1. Utworzenie na bazie Szpitala Rejonowego w Zabrze – Biskupicach Centrum Leczenia Urazów Wielonarządowych.

Szpitalny Oddział Ratunkowy w SPZOZ Szpitalu Rejonowym jest zarejestrowany od 01.04.2005 r. w rejestrze zakładów opieki zdrowotnej, natomiast nie ma rejestru jako jednostka systemu ratownictwa medycznego.

W 2007 roku planowane jest zakończenie inwestycji, następnie Dyrektor złoży wniosek o rejestrację SOR jako jednostki systemu ratownictwa medycznego. Po rejestracji Dyrektor wystąpi do NFZ o stosowny kontrakt.

M.2.2. Wspieranie istniejących zamkniętych ośrodków leczenia oraz dostosowanie istniejących ośrodków do zgłaszanego popytu, zwłaszcza w zakresie diagnostyki i leczenia w trybie jednego dnia.

W roku 2004 przyjęto program restrukturyzacji szpitali, dla których organem założycielskim jest Rada Miejska, w wyniku którego na terenie miasta, na bazie Śląskiej Akademii Medycznej winien powstać oddział okulistyki, poszerzający zakres usług medycznych.

Obecny zakres usług medycznych dostępnych na terenie miasta Zabrze w 5 szpitalach działających jako SPZOZ-y: alergologia, alergologia dzieci, chirurgia dzieci, chirurgia klatki piersiowej, chirurgia naczyniowa, chirurgia ogólna, chirurgia szczękowo- twarzowa, chirurgia urazowo-ortopedyczna, choroby wewnętrzne, dermatologia, diabetologia, endokrynologia, endokrynologia dzieci, gastroenterologia dzieci, ginekologia i położnictwo, hematologia dzieci, intensywna terapia, intensywna terapia dzieci, kardiochirurgia, kardiologia, kardiologia dzieci, nefrologia, nefrologia dzieci, neonatologia, neurologia, neurologia dzieci, otolaryngologia, pediatria, pulmonologia, reumatologia dzieci, urologia.

W roku 2007 Gmina będzie współfinansowała budowę dziecięcego oddziału ratunkowego na bazie Szpitala Klinicznego Nr 1.

M.2.3. Wspieranie procesu usamodzielniania się poszczególnych placówek lecznictwa podstawowego i specjalistycznego.

Realizując zadanie Gmina konsekwentnie dąży do prywatyzacji SPZOZ-ów lecznictwa otwartego.

Ze struktur Szpitala Rejonowego wydzielono Przychodnię Rejonową, która w 2007 r. rozpocznie działalność jako NZOZ.

Obecnie na terenie miasta funkcjonuje:

29 NZOZ-ów podstawowej opieki zdrowotnej

36 NZOZ-ów i 5 SPZOZ specjalistycznej ambulatoryjnej opieki medycznej

62 gabinety stomatologiczne

1 Stacja Pogotowia ratunkowego WPR – SPZOZ

1 Wyjazdowa Pomoc Medyczna – NZOZ

Nadal nie zakończonym problemem wszystkich zakładów opieki zdrowotnej jest dostosowanie zakładów do wymagań sanitarno – epidemiologicznych.

M.2.4. Organizacja usług medycznej opieki długoterminowej w obiektach medycznych zwalnianych przez ŚIAM i inne jednostki.

W wyniku przyjętego programu restrukturyzacji własnych szpitali, na bazie obecnego Zakładu Opiekuńczo -Leczniczego prowadzonego przez Zakon Kamilianów ma nastąpić poszerzenie liczby łóżek opieki długoterminowej.

Planowany termin realizacji zadania jest ściśle związany z terminem zmiany lokalizacji jednego z oddziałów klinicznych SP Szpitala Klinicznego Nr 1.

M.2.5. Wspieranie rozwoju firm produkujących i sprzedających aparaturę medyczną oraz sprzęt rehabilitacyjny.

Projekt nie jest realizowany.

M.2.6. Promocja usług medycznych świadczonych na terenie miasta.

Od 2003 roku jedynym szpitalem dyżurującym w systemie tzw. dyżurów ostrych dla miasta jest Szpital Rejonowy przy ul. Zamkowej 4.

Szpitaly pozostałe: SP Szpital Kliniczny Nr 1, Śląskie Centrum Chorób Serca, SP Szpital Kliniczny Nr 3, Szpital Specjalistyczny w ramach swoich specjalności pełnią dyżury wojewódzkie w zakresie: chirurgii klatki piersiowej, chirurgii dzieci chirurgii szczękowo - twarzowej, kardiologii, neurologii, otolaryngologii, pediatrii

Takie ustawienie pracy powoduje, że w przeważającej większości pacjentami tych szpitali są osoby zamieszkałe w regionie, nie tylko mieszkańcy Zabrze.

Program M.3: Stworzenie przyjaznych warunków dla długotrwałego pobytu w Zabrzu.

Cel: Zwiększenie liczby osób przebywających w mieście przez dłuższy czas ze względu na atrakcyjne warunki usług medycznych i okołomedycznych świadczonych na terenie Zabrze.

M.3.1. Budowa zespołów mieszkalnych i pensjonatów (wraz z infrastrukturą towarzyszącą) przeznaczonych dla osób starszych.

Od 1999 r. realizowane są indywidualne wnioski osób niepełnosprawnych dot. likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w sumie 346 wniosków na kwotę 3 274 tys. zł.

Zakres realizacji uzależniony jest od środków PFRON przyznanych w ramach tzw. algorytmu.

Na przestrzeni lat 1999-2006 na wniosek osoby niepełnosprawnej zlikwidowano bariery architektoniczne bądź przystosowano mieszkania w następującej ilości:

1999 - 5 mieszkań

2000 – 14 mieszkań

2001 – 16 mieszkań

2002 – 0

2003 – 35 mieszkań

2004 – 27 mieszkań

2005 – 30 mieszkań

2006 – 27 mieszkań

M.3.2. Likwidacja barier komunikacyjnych, architektonicznych i urbanistycznych dla osób niepełnosprawnych.

Od 1999 r. realizowane są indywidualne wnioski osób niepełnosprawnych dot. likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych, w zależności od przyznanych środków PFRON. Od początku trwania programu zrealizowano 150 wniosków na łączną kwotę ok. 1 150 000.

M.3.2. Likwidacja barier komunikacyjnych, architektonicznych i urbanistycznych dla osób niepełnosprawnych .

Likwidacja barier architektonicznych i komunikacyjnych dla osób niepełnosprawnych w zakresie kompetencji Wydziału Infrastruktury Komunalnej została prawie w pełni zrealizowana, a mianowicie:

- wszystkie sygnalizacje świetlne na obszarze miasta są wyposażone w sygnalizatory akustyczne dla osób niewidomych,
- nadzorowany Miejski Zakład Kąpielowy doposażono w pochylnię przed wejściem, podnośnik na schodach wejściowych, windę do opuszczania do basenu, windę międzykondygnacyjną, przystosowano toalety i pomieszczenia kąpeli wannowych,
- obniżenia krawężników zostały wykonane na większości oznakowanych przejść dla pieszych przez jezdnie, pozostałe realizowane będą sukcesywnie w ramach wykonywanych w kolejnych latach planowych remontów dróg.

M.3.2. Likwidacja barier komunikacyjnych, architektonicznych i urbanistycznych dla osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z ustawą Prawo Budowlane wszystkie obiekty użyteczności publicznej winny być dostępne dla osób niepełnosprawnych.

Inwestorzy nowych obiektów użyteczności publicznej stosownymi decyzjami zostali zobligowani do uwzględnienia tego faktu. Niezależnie od powyższego wydano wiele pozwoleń na budowę pochylni dla osób niepełnosprawnych osobom fizycznym. Powyższe znalazło również odzwierciedlenie w kształtowaniu profili istniejących przejść dla pieszych na ciągach komunikacyjnych, zarówno w noworealizowanych inwestycjach, jak i ciągach pieszych istniejących.

M.3.3. Promocja Zabrza jako miasta opiekuńczego i przyjaznego, zwłaszcza dla osób starszych i korzystających z opieki medycznej.

Na terenie miasta funkcjonują cztery Domy Pomocy Społecznej oraz Zakład Opiekuńczo – Leczniczy, dysponujące łącznie 370 miejscami.

W Domach tych oraz Zakładzie przebywa ok. 100 pensjonariuszy spoza miasta.

Jeden z domów w pełni spełnia wymogi standaryzacji, wynikające z przepisów. Pozostałe trzy, zgodnie z programem dostosowawczym w najbliższym czasie również osiągną standard.

Domy przyjmują mieszkańców z regionu, ilość osób spoza miasta zależy jednak od organów kierujących.

M.3.4. Przygotowanie oferty miasta i promocji budowy osiedli mieszkaniowych o wysokim standardzie, przeznaczonych dla specjalistycznej kadry medycznej.

M.3.5. Organizacja programu Promocji Zdrowia Mieszkańców Zabrze.

Uchwałą Nr XXX/270/96 Rady Miejskiej z dnia 20.05.1996 r. w sprawie ramowego programu promocji zdrowia dla miasta Zabrze powołano Zespół ds. Promocji Zdrowia.

Zadaniem priorytetowym Zespołu jest edukacja zdrowotna wszystkich grup wiekowych na temat zachowania zdrowia poprzez wybór odpowiedniego stylu życia.

Na przestrzeni kilku lat Zespół objął programem badań przesiewowych ponad 14 tys. dzieci.

W latach 2003-2006 zrealizowano 18 programów zdrowotnych, w których wzięło udział ok. 5 000 osób, średnio u ponad 40% osób wykryto zmiany chorobowe. Osoby te zostały skierowane do dalszej diagnostyki i leczenia specjalistycznego.

M.3.6. Stworzenie systemu szkoleń i przekwalifikowań dla preferowanych kierunków medycznych.

Zawody tzw. „medyczne” prowadzone są na poziomie licencjatu i wyższym. W związku z tym przekwalifikowanie tych osób może być wykonywane w ramach studiów podyplomowych oraz w systemie kursowym organizowanym przez PUP. Wydział Oświaty realizuje zadania wynikające z ustawy o systemie oświaty, Tzn. od przedszkola do szkoły policealnej.

M.3.6. Stworzenie systemu szkoleń i przekwalifikowań dla preferowanych kierunków medycznych.

Nie jest realizowany z powodu braku środków.

M.3.7. Stworzenie i wdrożenie programu aktywności społecznej ludzi starszych.

Od 2006 r. w zakresie działalności Zespołu ds. Promocji Zdrowia wprowadzono programy zwiększające aktywność ludzi starszych

KIERUNEK ROZWOJU – ZABRZE JAKO CENTRUM NAUKI – N

Program N.1: Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju istniejących i budowy nowych kampusów akademickich.

Cel: Zwiększenie liczby kierunków studiów i liczby studentów.

N.1.1 Uruchomienie nowych kierunków studiów w obiektach Politechniki Śląskiej zlokalizowanych w Zabrzu oraz rozbudowa tego kampusu.

Realizacja tego projektu nie należy do kompetencji samorządu miasta.

N.1.2. Uruchomienie w Zabrzu kształcenia techniczno – medycznego głównie w oparciu o Politechnikę Śląską i Śląską Akademię Medyczną .

Realizacja tego projektu nie należy do kompetencji samorządu miasta.

N.1.3. Przygotowanie oferty dla lokalizacji w Zabrzu nowych kampusów akademickich dla uczelni zainteresowanych stałą działalnością na terenie miasta.

Gmina Miejska Zabrze w roku 2006 dokonała sprzedaży nieruchomości zabudowanej, położonej w Zabrzu przy ul. Marii Curie- Skłodowskiej 40 na rzecz Szkoły Wyższej

im. Bogdana Jańskiego w Warszawie. Szkoła ta zamierza na nieruchomości utworzyć w roku 2007 Wydział Zamiejscowy o kierunku kształcenia „planowanie przestrzenne”.

Pozwoli to na wzbogacenie oferty programowej szkół wyższych, umożliwi łatwiejszy dostęp do uczelni, co przyczynić się winno do wzrostu poziomu wykształcenia mieszkańców miasta”.

N.1.4. Analiza możliwości przekształcenia szkół policealnych w Zabrze w jednostki organizacyjne kształcące co najmniej na poziomie licencjackim.

Przepisy prawa oświatowego nie pozwalają na przekształcenie szkół policealnych w jednostki organizacyjne kształcące na poziomie licencjackim. W tej sytuacji przygotowanie analizy w tym zakresie jest bezpodstawne.

N.1.5. Objęcie przez wyższe uczelnie patronatu nad szkołami średnimi oraz wspieranie rozwoju liceów ogólnokształcących w Zabrzu.

Wszystkie szkoły ponadgimnazjalne miasta Zabrze współpracują z uczelniami wyższymi z terenu Śląska i okolic:

1. Politechnika Śląska w Gliwicach
2. Uniwersytet Śląski w Katowicach
3. Uniwersytet Opolski w Opolu
4. Akademia Ekonomiczna w Katowicach
5. Śląska Akademia Medyczna w Katowicach
6. Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach
7. Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach i Krakowie
8. Wyższa Szkoła Muzyczna w Katowicach

Współpraca ta opiera się na uczestniczeniu uczniów szkół ponadgimnazjalnych w wykładach przedmiotowych, zwiedzaniu pracowni i laboratoriów, uczestniczeniu w warsztatach szkoleniowych dla uczniów.

Większość szkół tzn. 14 podpisało porozumienia z w/w uczelniami i na podstawie tych porozumień organizowane są egzaminy maturalne z udziałem przedstawicieli uczelni, co daje abiturientom szkół ponadgimnazjalnych możliwość zdania egzaminu na uczelnię wyższą w trakcie egzaminu dojrzałości.

N.1.6. Przygotowanie oferty miasta i promocji budowy osiedli mieszkaniowych o wysokim standardzie dla naukowców i pracowników wyższych uczelni.

Przygotowanie ofert inwestycyjnych nie należy do kompetencji Wydziału Oświaty.

Program N.2: Wspieranie w Zabrzu centrów nauki i technologii.

Cel: Stworzenie w Zabrzu wyspecjalizowanego ośrodka naukowego o znaczeniu międzynarodowym.

N.2.1. Budowa Akademickiego Centrum Medycznego.

Realizacja tego projektu nie należy do kompetencji samorządu miasta.

N.2.2. Przygotowanie projektu wspólnego przedsięwzięcia Politechniki Śląskiej, Śląskiej Akademii Medycznej, Uniwersytetu Śląskiego i Górnośląskiej Agencji Przekształceń Przedsiębiorstw S.A. - stworzenia Centrum Transferu Technologii.

Realizacja tego projektu nie należy do kompetencji samorządu miasta.

N.2.3. Wsparcie rozwoju biotechnologii i bioinżynierii oraz promowanie Zabrze jako europejskiego ośrodka w tych specjalnościach.

Realizacja projektu nie należy do kompetencji Wydziału Oświaty.

N.2.4. Promocja w kraju i za granicą potencjału naukowego, badawczego i technologicznego instytucji działających w Zabrzu.

Realizacja projektu nie należy do kompetencji Wydziału Oświaty.

N.2.5. Rozwój miejskiej sieci komputerowej w ramach POL – 34 (Wydział Oświaty).

Realizacja projektu nie należy do kompetencji Wydziału Oświaty.

**Wydane decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego:
dla inwestycji p.n.:
„Poprawa gospodarki wodno - ściekowej na terenie Gminy Zabrze”**

1. Decyzja Nr 8 706 z dnia 03.03.2006
w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego
pn. Przebudowa kolektora sanitarnego od ul. Rymera do ul. Stalmacha w Zabrze
2. Decyzja Nr 13 706 z dnia 12.04.2006
w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego
pn. Przebudowa kanalizacji sanitarnej w ul. Reymonta na odcinku od ul. Klonowej do ul. Gen. De Gaulle'a w Zabrze
3. Decyzja Nr 14 / 06 z dnia 18.04.2006
w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego
pn. Przebudowa kanalizacji sanitarnej w ul. Wybickiego i Kruczkowskiego w Zabrze - Rokitnicy
4. Decyzja Nr 15 / 06 z dnia 18.04.2006
w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego
pn. Przebudowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej wraz z przebudową dróg i chodników w ul. Kościuszki w Zabrze - Mikulczycach
5. Decyzja Nr 19/06 z dnia 21.04.2006
w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego
pn. Przebudowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej wraz z przebudową nawierzchni dróg i chodników na Os. Gajdzikowe Góry w Zabrze - Rokitnicy
6. Decyzja Nr 21 / 06 z dnia 20.04.2006
w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego
pn. Przebudowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej wraz z przebudową dróg i chodników w zlewni rzeki Czarniawki w Zabrze — Zaborzu Południowym
7. Decyzja Nr 22 / 06 z dnia 20.04.2006
w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego
pn. Budowa wodociągu przesyłowego z SUW Grzybowice do dzielnic Rokitnica i Helenka w Zabrze - odcinek między SUW Grzybowice przy ul. Badestinusa i ul. Traktorzystów
8. Decyzja Nr 23 / 06 z dnia 20.04.2006
w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego
pn. Przebudowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w rejonie ulic Modrzewiowej i Leszczynowej w Zabrze
9. Decyzja Nr 112 / 06 z dnia 24.04.2006
w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego

pn. Budowa sieci kanalizacji deszczowej wraz z przyłączami oraz odtworzeniem układu komunikacyjnego w Zabrze przy ul. Piłsudskiego i Żeromskiego

10. Decyzja Nr 113 / 06 z dnia 24.04.2006

w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego

pn. Budowa sieci wodociągowej wraz z wymianą przyłączy, sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej wraz z przebudową przyłączy kanalizacyjnych oraz przebudowa i odbudowa elementów pasa drogowego; budowa lokalnej przepompowni ścieków w *Zabrze* w rejonie ulic Opawskiej, Galia, Wolskiej, Zakopiańskiej, Nowej i Wolności

11. Decyzja Nr 119 / 06 z dnia 08.05.2006

w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego

pn. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej w rejonie ulic Żniwiarzy, Ofiar Katynia, Krakowskiej w *Zabrze* - Rokitnicy

12. Decyzja Nr 131 / 06 z dnia 15.05.2006

w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego

pn. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej, przebudowa i odbudowa dróg i chodników osiedlowych, budowa nowych wylotów kanalizacji i deszczowej W2, W4, W5 wraz zabudową urządzeń do podczyszczania wód deszczowych, budowa sieci wodociągowej wraz z wymianą przyłączy w *Zabrze* na Osiedlu Józefa

13. Decyzja Nr 25 / 06 z dnia 23.05.2006

w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego

pn. Przebudowa kanalizacji sanitarnej w *Zabrze* - Rokitnicy. Budowa kanalizacji sanitarnej przy ul. Budowlanej, ul. Ofiar Katynia z budynków 40-48 oraz w ul. Bocznej z włączeniem do kolektora 1200

14. Decyzja Nr 28 / 06 z dnia 08.06.2006

w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego

pn. Przebudowa głównego kolektora sanitarnego w dzielnicy Mikulczyce od ul. Szczęście Ludwika do oczyszczalni ścieków w *Zabrze* - Mikulczycach, przebudowa sieci wodociągowej w ulicach: Szczęście Ludwika, Parkowa, Nadrzeczna, Leśna budowa kanalizacji deszczowej w ulicach: Leśna, Mickiewicza, Gajowa, Łowiecka, Koszykowa przebudowa nawierzchni dróg i chodników, budowa dwóch pompowni ścieków na kanalizacji sanitarnej, jako obiektów podziemnych wraz z infrastrukturą techniczną

15. Decyzja Nr 219 / 06 z dnia 17.08.2006

w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego

pn. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej wraz z przebudową przyłączy oraz przebudową i odbudową elementów pasa drogowego, budowa przepompowni - Koziółek, budowa sieci wodociągowej wraz z wymianą przyłączy, sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej wraz z przebudową i odbudową elementów pasa drogowego, budowa trzech przepompowni ścieków BP I - Borsig, BP - Trębicka, BP - Gwarecka oraz budowa wylotów kanalizacji deszczowej do rzeki Bytomki wraz z zabudową urządzeń do podczyszczania ścieków deszczowych i budowa srogi dojazdowej do wylotów w *Zabrze* - Biskupicach

16. Decyzja Nr 216 / 06 z dnia 18.08.2006

w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego

pn. Budowa sieci wodociągowej wraz z wymianą przyłączy sieci kanalizacji sanitarnej

i deszczowej wraz z przebudowa przyłączy oraz przebudową i odbudową elementów układu komunikacyjnego w Zabrze - Kończycach

17. Decyzja Nr 218 / 06 z dnia 04.09.2006
w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego
pn. Budowa sieci wodociągowej z wymianą przyłączy, sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej wraz z przebudowa, likwidacja oczyszczalni ścieków przy ulicach Legnickiej i Gawrona oraz odbudowa i przebudowa elementów pasa drogowego w Zabrze - Makoszowach
18. Decyzja Nr 226 / 06 z dnia 02.10.2006
w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego
pn. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej, układu komunikacyjnego wraz z oświetleniem - etap I i II, budowa sieci wodociągowej wraz z wymianą przyłączy, oraz odbudowa i przebudowa układu komunikacyjnego - etap IV w Zabrze - Pawłowie
19. Decyzja Nr 227 / 06 z dnia 06.10.2006
w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego
pn. Budowa sieci wodociągowej, sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej wraz z przebudowa przyłączy, odtworzenie układu komunikacyjnego, oświetlenia, dostosowanie obiektów istniejącej oczyszczalni infiltracyjnej do podczyszczania wód deszczowych oraz budowa przepompowni ścieków sanitarnych w Zabrze - Grzybowicach
20. Decyzja Nr 30 / 06 z dnia 31.10.2006
w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego
pn. Przebudowa części mechanicznej (sektor 1) oczyszczalni ścieków Śródmieście położonej pomiędzy ulicami Wolności i Pestalozziego w Zabrze

